ΑΠΟΘΗΚΗ

ΤΩΝ

ΩΦΕΛΙΜΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ, 1843. [ΑΡΙΘ. 84.

Ο ΙΑΤΡΟΣ ΙΕΝΝΕΡΟΣ.

Ἐδουάρδος Ἰέννερος, ὁ ἀνακαλύψας τὸν Βουπυεμβολισμὸν, γεννηθεὶς Μάϊον 1749, ἀποθανὼν Φεβρουάριον 1823.

ΣΥΓΝΩΜΟΝΩΣ ὀφείλομεν νὰ στοχαζώμεθα, ὅτι καὶ τῶν βαρυτέρων δεινῶν, εἰς ὅσα ἡ ἀνθρωπότης ὑπόκειται, ὑπάρχει ἐλπὶς θεραπείας. Νόσων ποτὲ ἀνιάτων βαθμηδὸν ἀνεκαλύφθησαν τὰ κατάλληλα ἰατρικά· καί τινων, ὑφ' ὧν τὴν σήμερον μυριάδες πέμπονται κατ' ἔτος πρόωρα εἰς τὸν τάφον, δυνάμεθα νὰ ἐλπίζωμεν τὴν μετρίασιν ἢ καὶ τὴν παντελῆ παῦσιν ἐκ τῆς προόδου τῶν ἐπιστημῶν. Ἐνῷ ἡ Εὐλογία ἀπώλλυε τὴν ἀνθρωπότητα ἀνὰ χιλιάδας, ὑπῆρχον τὰ μέσα τοῦ νὰ κατασταθῇ ἀβλαβής· ἐνδεχόμενον δὲ νὰ ἔχῃ οὕτω καὶ ὡς πρὸς ἄλλα δεινὰ, τῶν ὁποίων δὲν βλέπομεν πρὸς τὸ παρὸν μέσον τι θεραπείας.

Τὸν μέγιστον κατὰ τῆς ἀσθενείας θρίαμβον χρεωστοῦμεν εἰς ἰατρὸν εἰδήμονα μὲν, ἀλλ' οὐχὶ ἐκ τῶν ἐπισήμων, ὅστις κατῴκει ἐν ἡσυχίᾳ εἰς τὴν κώμην τῆς γενέσεώς του Βέρκλειαν, 113 μίλια ἀπέχουσαν

τοῦ Λονδίνου. Ὁ Ἐδουάρδος Ἰέννερος, ὅστις πρῶτος μετεχειρίσθη τὸ βούπυον εἰς ἀπάντησιν τῶν φθοροποιῶν ἀποτελεσμάτων τῆς Εὐλογίας, κατήγετο ἀπὸ παλαιὰν, ἀξιοσέβαστον, καὶ πλουσίαν οἰκογένειαν τῆς Ἀγγλίας. Νεώτατος ἀκόμη, ἔδειξε μεγίστην κλίσιν πρὸς τὴν φυσικὴν ἱστορίαν. Ἐνῷ δ' ἐμαθήτευε παρά τινι χειρουργῷ εἰς κώμην πλησίον τῆς πόλεως Βρίστολ, ἤκουσε, μιᾷ τῶν ἡμερῶν, παρὰ νεάνιδος χωρικῆς, ἥτις ἐνησχολεῖτο εἰς γαλακτοπωλεῖον ὡς ἀμέλγουσα, τὴν παρατήρησιν ὅτι δὲν ἐροβεῖτο τὰς καθολικὰς Εὐλογίας, διότι εἶχεν ἐκβάλει τὰς ἀγελαδινάς. Ὁ λόγος οὗτος ἔκαμε βαθεῖαν ἐντύπωσιν εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ Ἰεννέρου, καὶ ἦτο μία τῶν σύνεγγυς αἰτιῶν, αἵτινες παρεκίνησαν αὐτὸν νὰ σπουδάσῃ τὴν φύσιν τῆς εἰρημένης νόσου. Εἰς τὸ εἰκοστὸν πρῶτον ἔτος τῆς ἡλικίας του ἐπεσκέφθη τὸ Λονδῖνον, καὶ συνεκατώκησε δύο ἔτη μετά τινος τῶν ἐπισήμων ἰατροδιδασκάλων, ὅστις καὶ διέμεινε στενὸς φίλος του διὰ βίου. Ἐν τῷ διαστήματι δὲ τούτῳ προσεφέρθησαν εἰς αὐτὸν τρεῖς ἀξιόλογοι θέσεις,— μία, νὰ συνοδεύσῃ τὴν δευτέραν ἐκστρατείαν τοῦ μεγάλου θαλασσοπόρου Κοὺκ ὡς φυσιοδίφης, — ἄλλη νὰ ὑπάγῃ εἰς τὰς Ἰνδίας καὶ νὰ λάβῃ ἐκεῖ ὑπούργημα ἐπικερδέστατον, — καὶ τρίτη, νὰ συστήσῃ ἐν Λονδίνῳ σχολεῖον τῆς φυσικῆς ἱστορίας, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς ἰατρικῆς. Ἀλλ' οὐδετέραν τούτων ἐδέχθη, προτιμήσας νὰ μετέρχηται τὸ ἐπάγγελμά του ἐν ἡσυχίᾳ εἰς τὴν πάτριον κώμην του, καὶ ν' ἀπολαύῃ τὰ τερπνὰ τῆς ἀγροτικῆς ζωῆς, μᾶλλον ἢ ν' ἀγωνίζηται ὑπὲρ τοῦ πλούτου ἢ τῆς φήμης ἐν δραστηριωτέρᾳ θέσει. Πιθανὸν δὲ καὶ ὅτι κατεγίνετο ἤδη εἰς τὸν βουπυεμβολισμὸν, καὶ ὅτι ἀσαφής τις ἐλπὶς τῆς μελλούσης ἀνακαλύψεως ἔκαμεν αὐτὸν νὰ μείνῃ ὅπου ἤθελε δυνηθῆ νὰ ἐπεξεργασθῇ τὰς ἰδέας του.

Εἰς τὸ διάστημα τῶν ὀλίγων ὡρῶν, καθ' ἃς ἐσχόλαζεν ἀπὸ τὰ δραστήρια ἰατρικά του καθήκοντα, ἐχαίρετο τὴν συναναστροφὴν τῶν φίλων του, τὴν μουσικὴν, καὶ τὰ ἐκδιδόμενα νέα φιλολογικὰ πονήματα· ἡ δὲ φυσικὴ ἱστορία καὶ ἡ γεωλογία ἐποίκιλλον καὶ ἐλάφρυνον τὰ καθημερινὰ χρέη του. Διατριβή, ἐν ᾗ περιέγραφε τὰς ἕξεις τοῦ Κόκκυγος ἐκ πολυετοῦς παρατηρήσεως, ἠξίωσαν αὐτὸν τῆς τιμῆς τοῦ νὰ ἐκλεχθῇ Ἑταῖρος τῆς Βασιλικῆς Ἑταιρείας. Συνεισέφερε δὲ πολλάκις ἄρθρα πολύτιμα καὶ εἰς τὰς δύο ἰατρικὰς ἑταιρείας, τῶν ὁποίων ἦτο μέλος. Εἰς τὰς συνελεύσεις μιᾶς τῶν ἑταιρειῶν τούτων λέγεται ὅτι τοσάκις ἀνέφερε τὴν ὑπόθεσιν τῆς βοείου Εὐλογίας, καὶ τόσον ἠγάπα νὰ ἐκτείνηται περὶ αὐτῆς, ὥστε οἱ συναδελφοί του, ἀστεϊζόμενοι, ἐνομοθέτησαν κἀνεῖς νὰ μὴ συγχωρῆται εἰς τὸ ἑξῆς νὰ λαλῇ πλέον περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, — ὀλίγον προβλέποντες πόση ὠφέλεια εἰς τὴν ἀνθρωπότητα, καὶ πόση ἀγαλλίασις καὶ δόξα εἰς τὸν Ἰέννερον ἔμελλον νὰ προκύψωσιν ἐκ τῆς συνεχοῦς αὐτοῦ μελέτης περὶ τοῦ κατ' αὐτοὺς ἀσημάντου φαινομένου.

Εἴπομεν ἤδη ἐκ ποίας περιστάσεως ἔλαβεν ἀφορμὴν ὁ Ἰέννερος νὰ σκεφθῇ πρῶτον περὶ τῆς βοείου Εὐλογίας. Τὸ ἐξάνθημα τοῦτο γεννᾶται ἐπὶ τῆς θηλῆς τοῦ ζώου, ὅθεν κολλῶσιν αὐτὸ οἱ ἀμέλγοντες. Ὅμοιαι δὲ φυσαλίδες ἐγείρονται εἰς μέρη τοῦ σώματος, καὶ μέτριος πυρετὸς ἀκολουθεῖ· ἀλλὰ μετ' ὀλίγας ἡμέρας παρέρχονται τὰ συμπτώματα ταῦτα, καὶ διὰ τῆς μικρᾶς ταύτης ἀταξίας τοῦ γενικοῦ συστήματος ἡ Εὐλογία καθίσταται ἀβλαβής. Τὸ προφυλακτικὸν τοῦτο ἐννοοῦσαν οἱ ἀναφερθέντες λόγοι τῆς χωρικῆς. Ἦτο δὲ ὄχι ἄγνωστον εἰς τοὺς ἰατρούς· ἀλλὰ νὰ εἰσάξωσι τὸ πῦον ἠσθενημένου ζώου διὰ τεχνητῶν μέσων εἰς τὸ ἀνθρώπινον σῶμα ἦτο νεωτερισμὸς, δυσκόλως χωρῶν εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτῶν, καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ πρότασις τοῦ Ἰεννέρου πολλάκις διήγειρε χλευασμὸν καὶ περιφρόνησιν.

Τὴν 14ην Μαΐου, 1796, ἐμβολίασε πρῶτον παιδά τινα εἰς τὸν βραχίονα ἀπὸ ἐξανθήματα ἐπὶ τῆς χειρὸς νεάνιδος, ἥτις εἶχε κολλήσειν αὐτὰ ἐκ μιᾶς τῶν ἀγελάδων τοῦ κυρίου της. Μετ' οὐ πολὺ ἐφάνησαν τὰ συμπτώματα τῆς νόσου, ἀλλὰ τόσον ἐλαφρὰ καὶ αἴσια, ὅσον ἦτο δυνατὸν νὰ ἐπιθυμήσῃ τις. Τὴν 1ην Ἰουλίου ὁ παῖς ἐνωρθαλμίσθη μὲ τὰς καθολικὰς Εὐλογίας· ἀλλὰ τὸ πῦον, τὸ ἄλλοτε τόσον συνεχῶς θανατηφόρον, ἦτον ἤδη ἀνίσχυρον. Οὗτος ἦτον ὁ πρῶτος θρίαμβος τοῦ Ἰεννέρου. Ἤρχισεν ἔπειτα σειρὰν ταὐτοειδῶν πειραμάτων, καὶ τὸν Ἰούνιον, 1798, ἐξέδωκε τὸ πρῶτον αὐτοῦ « Ὑπόμνημα περὶ τῶν Αἰτιῶν καὶ Ἀποτελεσμάτων τῶν Εὐλογιῶν τῆς Δαμάλεως,» γεγραμμένον μετὰ πολλῆς μετριοφροσύνης καὶ φιλοκαλίας. Ἕνα τῶν ἰδίων αὐτοῦ υἱῶν εἶχεν ἤδη βουπυεμβολίσει.

Προώδευε δὲ τόσον ταχέως ἡ καινὴ αὕτη μέθοδος, ὅσον συνήθως οἱ τοιοῦτοι νεωτερισμοί. Τὸ θέρος τοῦ 1799 ὑπεγράφη δήλωσις ὑπὸ 73 ἐκ τῶν ἐξοχωτέρων ἰατρῶν τοῦ Λονδίνου, πρὸς μαρτυρίαν τῆς ἀσφαλείας καὶ δραστηριότητός της. Ἐν ἔτει 1802 διωρίσθη παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἐπιτροπὴ, νὰ ἐρευνήσῃ τὴν ἀξίαν τοῦ Βουπυεμβολισμοῦ· καὶ κατὰ σύστασιν αὐτῆς ἐψήφισεν ἡ Βουλὴ δῶρον εἰς τὸν Ἰέννερον ἀπὸ 10,000 Λίτρας Στερλίνας· εἰς τοῦτο προσέθηκε δεύτερον, ἐν ἔτει 1807, ἀπὸ 20,000 Λίτρας Στερλίνας. Ἐξηκολούθει δὲ ὁ φιλάνθρωπος ἰατρὸς νὰ κατοικῇ ἐν Βερκλείᾳ, ἀπολαύων τὸ σέβας καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην παντὸς πεπολιτισμένου λαοῦ, μέχρις οὗ ἐτελεύτησε τὸν βίον ἐν ἔτει 1823.

Ἱστορίαν τῆς Νόσου τῶν Εὐλογιῶν καὶ Βιογραφίαν τοῦ Ἰεννέρου κατεχωρήσαμεν εἰς τὸν Ἕκτον Τόμον τῆς Ἀποθήκης, Σελ. 69, 91, 101. Ὅθεν καὶ ἀφήκαμεν ἀτελὲς τὸ παρὸν ἄρθρον πρὸς ἀποφυγὴν ἐπαναλήψεων.

ΑΘΛΙΟΤΗΣ ΤΩΝ ΙΡΛΑΝΔΩΝ.

Τὰ ἑπόμενα λαμβάνομεν ἐξ Ὁδοιπορικοῦ εἰς τὴν Ἰρλανδίαν, ἐκδοθέντος Γερμανιστὶ ὑπὸ J. Kohl ἐν Δρέσδῃ, Λειψίᾳ, καὶ Λονδίνῳ, 1843. Σημειωτέον δὲ ὅτι αἱ κρίσεις αὐτοῦ λογίζονται ἀμερόληπτοι καὶ ὑπ' αὐτῶν τῶν Ἄγγλων.

« Ἐνθυμοῦμαι,» λέγει, « ὅτι ἕνα καιρὸν ἠλέουν τοὺς ἐν Λιβονίᾳ ταλαιπώρους Λιθουανοὺς, διότι εὗρον αὐτοὺς ἐνοικοῦντας εἰς καλύβας, αἵτινες συνίσταντο μόνον καὶ μόνον ἀπὸ στελέχη δένδρων, βρύον ἔχοντα εἰς τὰ μεταξύ των διαστήματα. Ἠλέουν αὐτοὺς μάλιστα διὰ τὰς χαμηλὰς εἰσόδους εἰς τὰς κατοικίας των, καὶ τὴν μικρότητα τῶν παραθύρων, καὶ ἀσμένως ἤθελον ἰδεῖ τὴν καπνοδόχην των καλήτερον διατεταγμένην. Ἐνθυμοῦμαι προσέτι ὁποῖαι λυπηραὶ σκέψεις ἐκυρίευσαν τὸ πνεῦμά μου, ὅτε εἶδον τὴν ἄγροικον καὶ ἀθλιεστάτην οἰκονομίαν των. Τώρα ὅμως ζητῶ συγγνώμην διὰ τὴν ἄγνοιάν μου! περιττὰς λύπας ὑπέφερον, καθὸ μὴ γνωρίζων ὅτι ὁ Θεὸς εὐδόκησε καὶ εἰς ἄλλον λαὸν νὰ ἐπιβάλῃ τοιαύτας ταλαιπωρίας, καὶ πολὺ μάλιστα χειροτέρας. Ἀφοῦ εἶδον τὴν Ἰρλανδίαν, ἐνόησα ὅτι καὶ οἱ πτωχότατοι τῶν κατοίκων τῆς Λιθουανίας, Ἐσθονίας, καὶ Φιννίας ζῶσι κοσμίως, καὶ ὅτι οἱ Ἰρλανδοὶ ἐννενήκοντα ἐννέα τοῖς ἑκατὸν ἤθελον ὑπερευχαριστηθῆν, ἂν εἶχον οἶκους, ἐνδύματα, καὶ τροφὰς, ὡς ὁποιοιδήποτε ἐκείνων. Ὅστις εἶδε τὴν Ἰρλανδίαν δὲν ἐμπορεῖ νὰ στοχασθῇ κἀνὲν ἄλλο μέρος τῆς Εὐρώπης ἄθλιον. Καὶ τῶν ἀγρίων αὐτῶν τὴν κατάστασιν θέλει στοχάζεσθαι προτιμοτέραν. Καλύβη ἀπὸ κορμοὺς δένδρων, πεφραγμένη μὲ βρύον--πόσον ἐξαίρετος! Ἡ κατοικία τοῦ Ἰρλανδοῦ κτίζεται συνήθως ἀπὸ λάσπην, ἥτις στοιβάζεται διὰ τοῦ πτυαρίου, συμμεμιγμένη μὲ ὀλίγας τραχείας πέτρας, συναγομένας ἐκ τῶν ἀγρῶν, ἐωσοῦ οἱ τοῖχοι ἀρκετὰ νὰ ὑψωθῶσιν. Οἴκημα τακτικῶς ἐστεγασμένον μὲ ἄχυρα, καλάμους, ἢ φλοιὸν, ἤθελεν εἶσθαι τῳόντι ἐξαίσιον· ὁ Ἰρλανδὸς καλύπτει πολλάκις τὸ ἰδικόν του μὲ βώλους ἐκ τῶν βάλτων. Θυρίδια πεφραγμένα μὲ ὕελον, ἢ φύσκας ἡμιδιαφανεῖς, ἢ φεγγίτην λίθον, ὡς τῆδε κἀκεῖσε εἰς τὴν Βλαχίαν καί τινα μέρη τῆς Ῥωσσίας--τοιαῦτα ἀγαθὰ δὲν ἐγνώρισέ ποτε ὁ χωρικὸς τῆς Ἰρλανδίας. Ἐνταῦθα αἱ πλεῖσται τῶν καλυβῶν εἶναι χωρὶς παράθυρα· μία τετραγωνικὴ τρύπα ἔμπροσθεν χρησιμεύει διὰ μιᾶς ὡς παράθυρον, καπνοδόχη, θύρα τῶν ἀνθρώπων, καὶ θύρα τῶν ζώων· διὰ νὰ περνᾷ τὸ φῶς, ὁ καπνὸς, οἱ ἄνθρωποι, καὶ οἱ χοῖροι!

« Οἱ Ῥῶσσοι, τῳόντι, ὑποφέρουσι πολλάκις δουλείαν σκληροτέραν τῆς τῶν Ἰρλανδῶν· ἀλλὰ τὰ οἰκήματα καὶ ἡ τροφή των εἶναι τόσον καλὰ, ὅσον αὐτοὶ ἐπιθυμοῦσι· μεταξύ των δὲν ὑπάρχει οὔτε ἴχνος τῆς Ἰρλανδικῆς ἐπαιτείας. Περιπλέον, εὐχαριστοῦνται εἰς τὴν δουλείαν των, καὶ δὲν δάκνουσι τὰς ἁλύσεις αὐτῶν, ὡς οἱ Ἰρλανδοὶ, οὔτε προσπαθοῦσι νὰ τὰς συντρίψωσι. Οἱ Οὔγγροι προσέτι, ὡς λαὸς, δὲν εὐζωοῦσιν· ἀλλὰ καὶ ὁ ἔσχατος αὐτῶν εὑρίσκει ἐξαίρετον σῖτινον ἄρτον νὰ τρώγῃ, καὶ μέτριον οἶνον νὰ πίνῃ. Ἠδύνατό ποτε νὰ πιστεύσῃ ὁ Οὔγγρος ὅτι εὑρίσκονται πολλοὶ ἄνθρωποι εἰς Χριστιανικὴν χώραν, οἵτινες μόνον γεώμηλα ἔχουν νὰ τρώγωσι, καὶ αὐτὰ ἡμέραν παρ' ἡμέραν; Οἱ Σέρβοι καὶ οἱ Βόσνοι λογίζονται ἐκ τῶν ἀθλιεστάτων λαῶν τῆς Εὐρώπης· καὶ τῳόντι ἡ θέα τῶν χωρίων των δὲν εἶναι πολὺ ἐλκυστική·--ἀλλὰ πόσον καλὰ ἐνδύονται οἱ ἄνθρωποι οὗτοι! Ἐὰν ὁ Ἰρλανδὸς χωρικὸς ἠδύνατο νὰ κυττάξῃ εἰς Σερβικὸν οἴκημα, καὶ νὰ ἴδῃ Σερβίδα καθημένην ἐν αὐτῷ μὲ τὴν ἑορτάσιμον στολήν της, καὶ τοὺς ἄνδρας ἱσταμένους πλησίον της μὲ τὰ ὅπλα των, ἤθελε, στοχάζομαι, εἰπεῖν εἰς τοὺς ὁμογενεῖς του, ὅτι ἐπεσκέφθη χώραν, ὅπου ὅλαι αἱ γυναῖκες ἐφαίνοντο ὡς βασίλισσαι, καὶ οἱ ἄνδρες ὡς βασιλόπαιδες. Μεταξὺ τῶν Ταρτάρων τῆς Κριμείας εὑρίσκονται ὀλίγα ἐκ τῶν ἀγαθῶν καὶ ἀναπαύσεων τῆς ζωῆς· τοῦτο φαίνεται ὅτι καὶ αὐτοὶ γνωρίζουσι, διότι ἔχουν συνήθειαν νὰ μεταναστεύωσι πολυάριθμοι εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν· καλοῦνται πτωχοὶ καὶ βάρβαροι, καὶ ἴσως εἶναι, ἀλλ' ὅμως φαίνονται ὡς ἄνθρωποι· ἔχουσι τακτικὸν ἐθνικὸν ἔνδυμα· εὐπρεπεῖς, καθαρίους καλύβας εἰς καλὴν κατάστασιν·-- πόσον ὡραῖοι οἱ δενδρῶνές των! πόσον καλῶς ἔχουσιν οἱ ἵπποι καὶ τὰ ἐφίππειά των! Ἀλλ' οἱ Ἰρλανδοὶ οὔτε μορφὴν οὔτε σχῆμα ἔχουσιν· ἐθνικὸν ἔνδυμα εἰς αὐτοὺς δὲν ὑπάρχει, εἰμὴ τὰ ῥάκη των· αἱ κατοικίαι των δὲν ἔχουσιν ἐθνικόν τι σχῆμα, ἀλλὰ κτίζονται ὅπως τύχῃ· ὅλα τὰ οἰκιακά των εἶναι ἀκανόνιστα καὶ ἀκατάστατα. Μεταξὺ τῶν Ταρτάρων καὶ ἄλλων τοιούτων ἐθνῶν, τὰ ἐφίππεια, οἱ ὁδοιπορικοὶ σάκκοι, οἱ τάπητες, οἱ σοφάδες, τὰ πινάκια, κουτάλια, καὶ αὐτὰ τὰ ἐλάχιστα σκεύη, σχηματίζονται κατά τινα συνήθη καὶ ἀρχαῖον τύπον, ἄριστα προσηρμοσμένα εἰς τοὺς διαφόρους αὐτῶν σκοπούς· ὁ Ἰρλανδὸς δὲν ἔχει τίποτε τοιοῦτον. Καθὼς ἐνδύεται μὲ ῥάκη συνηγμένα ἔνθεν κἀκεῖθεν, ὡσαύτως τὸ κάθισμά του ποτὲ μὲν εἶναι μία καθέκλα, ποτὲ δὲ κορμός τις ξύλου, ἢ βαρέλιον, καὶ τὸ πινάκιόν του συντετριμμένον τι σκεῦος τούτου ἢ ἐκείνου τοῦ σχήματος. Καὶ ἡμεῖς ἔχομεν τοὺς ἐπαίτας καὶ τοὺς πτωχούς μας· ἀλλ' ὀλίγους ὡς πρὸς τὸ μέγα πλῆθος τοῦ εὐζωοῦντος λαοῦ. Εἰς τὴν Ἰρλανδίαν συμβαίνει τὸ ἀνάπαλιν· τὸ μέγα πλῆθος τοῦ λαοῦ, τὸ ἔθνος εἶναι ἐπαῖται· οἱ εὐκατάστατοι εἶναι οἱ ὀλίγοι, ἡ ἐξαίρεσις, τρόπον τινὰ, τοῦ κανόνος. Τοῦτο κάμνει τὴν Ἰρλανδίαν μοναδικὴν μεταξὺ τῶν ἐθνῶν τῆς οἰκουμένης.»

Τὰ πολύπλοκα αἴτια τῆς ἀπιστεύτου σχεδὸν ταύτης ἀθλιότητος δὲν δυνάμεθα οὔτε νὰ αἰνιχθῶμεν εἰς τὸ σύντομον τοῦτο ἄρθρον· ἀλλ' ἐκ τῶν ἑπομένων παρατηρήσεων τοῦ αὐτοῦ ἀμερολήπτου περιηγητοῦ δυνάμεθα ἴσως εὐλόγως νὰ συμπεράνωμεν ὅτι, ὅσον καὶ ἂν πταίωσιν οἱ Ἄγγλοι, οὐδ' αὐτοὶ οἱ Ἰρλανδοὶ δὲν εἶναι πάντῃ ἀναίτιοι. Περιγράφων τὸ Λιμερικὸν, πόλιν Ἰρλανδικὴν, λέγει·—

« Εἰς τὸ νεώτερον μέρος τῆς πόλεως ταύτης φαίνονται πρόδηλα τὰ τεκμήρια τοῦ πλούτου· διότι εἶναι κομψῶς ᾠκοδομημένον, ἔχον ὡραίας, εὐρυχώρους, μεγαλοπρεπεῖς ὁδούς· οἱ ἐν αὐταῖς οἶκοι ἐξισοῦνται μὲ τοὺς καλλίστους τῶν ἐν Δουβλίνῳ. Διακρίνεται μάλιστα ἡ ὁδὸς τοῦ Ἅγ. Γεωργίου· εἶναι δὲ τῶν Ἄγγλων ὁ ἅγιος οὗτος, καὶ ὅλον τὸ νεώτερον τοῦτο μέρος τῆς πόλεως καλεῖται ἡ Ἀγγλικὴ πόλις, πρὸς διάκρισιν ἐκ τοῦ μέρους ἐκείνου, τοῦ λεγομένου « ἡ Ἰρλανδικὴ πόλις.» Καὶ ἄλλαι πόλεις τῆς Ἰρλανδίας διαιροῦνται οὕτω πως εἰς Ἰρλανδικὰ καὶ εἰς Ἀγγλικὰ τμήματα. Πανταχοῦ δὲ τὰ Ἰρλανδικὰ τμήματα γέμουσιν ἀκαθαρσίας, ἀταξίας, καὶ ἐρειπίων· τὰ Ἀγγλικὰ, ἐξ ἐναντίας, εἶναι ᾠκοδομημένα κατὰ τὸ σχέδιον τῶν ἀρίστων μερῶν τοῦ Λονδίνου. Οἱ κάτοικοι τῶν δύο τούτων διαιρέσεων φαίνονται ὅτι ζῶσιν ἐναντίως πρὸς ἀλλήλους. Ὡς οἱ Ἄγγλοι ἀνήγειραν τὰ καθαριώτερα καὶ εὐπρεπέστερα μέρη ὅλων τῶν Ἰρλανδικῶν πόλεων, ὡσαύτως οἱ Ἰρλανδοὶ, τὸν ἀριθμὸν 60,000 ἐν Μαγκεστρίᾳ, 50,000 ἐν Γλασκούῳ, 40,000 ἐν Λισερπάλῳ, 25,000 ἐν Βιρμιγγαμίᾳ, καὶ 13,000 ἐν Λοΐδει, ἠσχήμισαν τὰς κυριωτέρας Ἀγγλικὰς καὶ Σκωτικὰς πόλεις, διὰ τοῦ προσαρτήματος ῥυπαρᾶς καὶ ἀτάκτου Εἰλωτικῆς συνοικίας. Οὐδὲν θαῦμα λοιπὸν, ἂν οἱ Ἄγγλοι ἔχωσι παράπονα κατὰ τῶν Ἰρλανδῶν. Οἱ Ἰρλανδοὶ, ἐξ ἄλλου μέρους, χρεωστοῦσιν, εἰς ὅλα τὰ πρὸς τοὺς Ἄγγλους παράπονά των, νὰ καλῶσιν ἐνίοτε εἰς τὴν μνήμην καὶ τὰς πολλὰς εὐεργεσίας, αἵτινες προῆλθον καὶ προέρχονται εἰς αὐτοὺς ἐκ τῶν Ἄγγλων. Οἱ Ἄγγλοι δὲν καθιστῶσι πλωΐμους τοὺς Ἰρλανδικοὺς ποταμούς; Οἱ Ἄγγλοι δὲν ξηραίνουσι καὶ καλλιεργοῦσι τὰ Ἰρλανδικὰ ἕλη; Οἱ Ἄγγλοι δὲν ἐξώρισαν εἰς τὸ πέλαγος τὰς Ναϊάδας καὶ τὰς μαγίσσας; Οἱ Ἄγγλοι δὲν ἐγέμισαν τὴν Ἰρλανδίαν ἀπὸ κομψὰς οἰκίας καὶ θερινὰ παλάτια; Οἱ Ἄγγλοι δὲν ἀποτελοῦσι τὴν ψυχὴν καὶ τὴν οὐσίαν τῆς Βρετανικῆς δυνάμεως; καὶ δι' αὐτῶν δὲν μετέχουσιν οἱ Ἰρλανδοὶ τοῦ Βρετανικοῦ ἐμπορίου, τοῦ τὴν οἰκουμένην ὅλην περιλαμβάνοντος, καὶ δὲν ἀπολαύουσι τὰ τοῦ Βρετανοῦ ὑπηκόου χίλια μέσα καὶ πλεονεκτήματα; Οἱ νευρώδεις, κερδοσκοποῦντες, προσκαρτερικοὶ Ἀγγλο-Σάξονες, αὐτοὶ δὲν εἶναι οἵτινες ἔλκουσι (κἀποτε ἴσως ἐκ τῆς κόμης) τοὺς ὀκνηροὺς Κέλτας εἰς τὸ στάδιον τῆς φήμης καὶ τῆς ἐθνικῆς μεγαλειότητος;»

Ο ΡΑΣΣΕΛΑΣ.

(Συνέχεια. Ἴδε σελ. 156-159, 165-168.)

ΚΕΦΑΛ. Ζ'.--Ὁ Βασιλόπαις εὑρίσκει σοφὸν ἄνδρα.

ΔΙΑ τὴν συμφορὰν ταύτην ὁ βασιλόπαις ὀλίγον ἐλυπήθη· ἐπειδὴ τὴν ἐλπίδα εὐτυχεστέρας ἐκβάσεως εἶχε περιθάλψει, μόνον καθὸ μὴ βλέπων ἄλλο τι μέσον διεκφυγῆς. Ἐπέμενε δ' ἔτι εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ ν' ἀφήσῃ τὴν εὐδαίμονα κοιλάδα διὰ τῆς πρώτης εὐκαιρίας.

Ἡ φαντασία του ἤδη ἐκόπασε· δὲν ἔβλεπε τίνι τρόπῳ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν κόσμον· καίτοι δὲ προσπαθῶν τὰ μέγιστα νὰ ἐμπνέῃ θάρρος εἰς ἑαυτὸν, βαθμηδὸν ὅμως ἐκυριεύετο ὑπὸ δυσαρεσκείας, καὶ ἤρχιζε πάλιν νὰ μελαγχολῇ, ὅτε ὁ βροχερὸς καιρὸς, ὁ περιοδικὸς ἐν ταῖς χώραις ἐκείναις, τὸν ἐμπόδισε νὰ περιπλανᾶται εἰς τὰ δάση.

Ἡ βροχὴ ἔπιπτε ῥαγδαιοτέρα καὶ διήρκεσε μακρότερον παρά ποτε· τὰ νέφη ἐξερράγησαν ἐπὶ τῶν πέριξ ὀρέων, καὶ οἱ χείμαρροι κατέρρευσαν πανταχόθεν εἰς τὴν πεδιάδα, ἕως οὗ τὸ ὕδωρ δὲν ἐχώρει πλέον νὰ ἐξέρχηται διὰ τοῦ σπηλαίου. Ἡ λίμνη ὑπερέβη τὰς ὄχθας της, καὶ ὅλον τὸ πεδινὸν μέρος τῆς κοιλάδος ἐπελάγισε. Τὸ λοφίδιον, ἐφ' οὗ ἦτον ᾠκοδομημένον τὸ παλάτιον, καὶ ἄλλοι τινὲς ὑψηλοὶ τόποι, ἦσαν τὰ μόνα εἰς τὸν ὀφθαλμὸν ὁρατά. Αἱ ἀγέλαι καὶ τὰ ποίμνια ἀφῆκαν τὴν νομὴν, καὶ τὰ κτήνη ἄγριά τε καὶ ἥμερα κατέφυγον εἰς τὰ ὄρη.

Ἡ πλημμύρα αὕτη περιώρισεν εἰς οἰκιακὰς εὐθυμίας ἅπαντας τοὺς βασιλόπαιδας· τὴν δὲ προσοχὴν τοῦ Ῥασσέλα εἵλκυσεν ἰδιαιτέρως ποίημά τι, ὑπὸ τοῦ Ἰμλάκου ἀναγνωσθὲν, περὶ τῶν τοῦ ἀνθρώπου διαφόρων καταστάσεων. Ὅθεν, προσέταξε τὸν ποιητὴν νὰ συνοδεύσῃ αὐτὸν εἰς τὸ δωμάτιόν του, καὶ ν' ἀπαγγείλῃ ἐκ δευτέρου τοὺς στίχους· ἔπειτα δὲ, οἰκιακῷ τῷ τρόπῳ μετ' αὐτοῦ συνδιαλεχθεὶς, ὑπερεχάρη ὅτι εὑρῆκεν ἄνδρα, ὅστις ἐγνώριζε τὸν κόσμον τόσον ἐντελῶς, καὶ ἠδύνατο τόσον ἐπιδεξίως νὰ εἰκονίζῃ τὰ τοῦ βίου. Ἠρώτα χιλίας ἐρωτήσεις περὶ πραγμάτων, πασιδήλων μὲν, ἀγνώστων δὲ εἰς αὐτὸν ὡς ἐκ τοῦ παιδιόθεν περιορισμοῦ του. Ὁ ποιητὴς ἠλέει τὴν ἄγνοιαν, καὶ ἠγάπα τὴν περιέργειάν του, καὶ ἔτερπεν αὐτὸν ἐξ ἡμέρας εἰς ἡμέραν μὲ εἴτι καινὸν καὶ διδακτικὸν, εἰς τρόπον ὥστε ὁ βασιλόπαις ἐλυπεῖτο διὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ ὕπνου, καὶ ὑπερεπόθει τὴν πρωΐαν πρὸς ἀνανέωσιν τῆς ἐκ τοῦ μανθάνειν ἡδονῆς.

Ἐνῷ μιᾷ τῶν ἡμερῶν συνεκάθηντο, ὁ βασιλόπαις ἐπρόσταξε τὸν Ἰμλακον νὰ διηγηθῇ τὴν ἱστορίαν του, καὶ νὰ εἴπῃ πόθεν ἠναγκάσθη, ἢ πόθεν παρεκινήθη, νὰ τελειώσῃ τὸν βίον του εἰς τὴν εὐδαίμονα κοιλάδα. Ἐνῷ δ' ἔμελλεν ὁ ποιητὴς ν' ἀρχίσῃ τὴν διήγησιν, προσεκλήθη ὁ Ῥάσσελας εἰς μουσικήν τινα συμφωνίαν, καὶ ὑπεχρεώθη νὰ κρατήσῃ τὴν περιέργειάν του μέχρι τῆς ἑσπέρας.

ΚΕΦΑΛ. Η'.--Ἡ ἱστορία τοῦ Ἰμλάκου.

Εἰς τὰς χώρας τῆς διακεκαυμένης ζώνης τὸ δειλινὸν τῆς ἡμέρας εἶναι ὁ μόνος καιρὸς τῆς τέρψεως καὶ τῆς συναναστροφῆς· ὅθεν ἦτο μεσονύκτιον, πρὶν ἡ μουσικὴ παύσῃ, καὶ αἱ βασιλόπαιδες πλαγιάσωσιν. Ὁ Ῥάσσελας τότε ἐκάλεσε τὸν σύντροφόν του, καὶ ἀπῄτησε παρ' αὐτοῦ ν' ἀρχίσῃ τὴν ἱστορίαν τῆς ζωῆς του.

« Κύριε,» εἶπεν ὁ Ἰμλακος, « ἡ ἱστορία μου θέλει εἶσθαι σύντομος· ὁ βίος, ὁ εἰς τὴν μάθησιν ἀφωσιωμένος, παρέρχεται σιωπηλῶς, καὶ ποικίλλεται πολλὰ ὀλίγον. Τὸ λαλεῖν δημοσίᾳ, τὸ διανοεῖσθαι κατὰ μόνας, τὸ ἀναγινώσκειν καὶ ἀκούειν, τὸ ἐρωτᾶν καὶ ἀποκρίνεσθαι εἰς ἐρωτήσεις, ταῦτα εἶναι τὸ ἔργον τοῦ λογίου. Περιφέρεται εἰς τὸν κόσμον ἄνευ πομπῆς ἢ φόβου, καὶ οὐδὲ γνωρίζεται οὐδ' ἐκτιμᾶται πλὴν ὑπὸ τῶν ὁμοίων του.

« Ἐγεννήθην εἰς τὸ βασίλειον τῆς Γοϊάμης, οὐ μακρὰν τῶν πηγῶν τοῦ Νείλου· ὁ πατήρ μου ἦτο πλούσιος ἔμπορος, ὅστις ἐπραγματεύετο μεταξὺ τῶν ἐνδοτέρων χωρῶν τῆς Ἀφρικῆς καὶ τῶν λιμένων τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης. Ἦτο τίμιος, ὀλιγαρκὴς, καὶ ἐπιμελὴς, ἀλλὰ μικρόνους καὶ ποταπῶν αἰσθημάτων· ἐπεθύμει μόνον νὰ πλουτῇ, καὶ νὰ κρύπτῃ τὰ πλούτη του, ἐκ φόβου μὴ ἁρπάσωσιν αὐτὰ οἱ διοικηταὶ τῆς ἐπαρχίας.»

« Βέβαια,» εἶπεν ὁ βασιλόπαις, « ὁ πατήρ μου πρέπει ν' ἀμελῇ τὸ χρέος του, ἐὰν οἰοσδήποτε εἰς τὴν ἐπικράτειάν του τολμᾷ νὰ οἰκειοποιῆται ξένην ἰδιοκτησίαν. Δὲν γνωρίζει ὅτι οἱ βασιλεῖς εἶναι ὑπεύθυνοι διὰ τὰς συγχωρουμένας ὡς καὶ τὰς πραττομένας ἀδικίας; Ἐὰν ἐγὼ ἤμην αὐτοκράτωρ, οὔτε ὁ ἐλάχιστος τῶν ὑπηκόων μου ἤθελε καταδυναστεύεσθαι ἀτιμωρητί. Τὸ αἷμά μου βράζει ἐνῷ ἀκούω ὅτι ἔμπορος δὲν ἐτόλμα νὰ χαρῇ τὰ τίμια κέρδη του, ἐκ φόβου μὴ χάσῃ αὐτὰ διὰ τὸ φιλάρπαγον τῆς ἐξουσίας. Ὀνόμασε τὸν διοικητὴν, ὅστις ἐλῄστευε τὸν λαὸν, διὰ νὰ φανερώσω τὰ ἐγκλήματά του εἰς τὸν αὐτοκράτορα.»

« Κύριε,» εἶπεν ὁ Ἰμλακος, « ἡ θερμότης σου εἶναι τὸ φυσικὸν ἀποτέλεσμα τῆς ἀρετῆς, ἐμψυχουμένης ὑπὸ τῆς νεότητος· ὁ καιρὸς μέλλει νὰ ἔλθῃ, καθ' ὃν θέλεις ἀθωώσει τὸν πατέρα σου, καὶ ἀκούειν ἴσως μὲ ὀλιγωτέραν ἀνυπομονησίαν περὶ τοῦ διοικητοῦ. Ἡ καταδυναστεία οὔτε συνεχῶς ἐνεργεῖται, οὔτε παραβλέπεται εἰς τὴν Ἀβυσσινικὴν ἐπικράτειαν· ἀλλ' οὐδὲν εἶδος κυβερνήσεως ἀνεκαλύφθη εἰσέτι,

δι' οὗ ἡ σκληρότης δύναται ἐξ ὁλοκλήρου νὰ ἐμποδισθῇ. Ἡ πειθαρχία ὑποθέτει δύναμιν ἐξ ἑνὸς μέρους, καὶ ὑποταγὴν ἐξ ἄλλου· δύναμις δὲ, εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἀνθρώπων εὑρισκομένη, ὑπόκειται ἀφεύκτως εἰς κατάχρησιν ἐνίοτε. Ἡ ἀγρυπνία τοῦ ὑπερτάτου ἡγεμόνος δύναται πολλὰ νὰ πράξῃ, ἀλλὰ καὶ πολλὰ θέλουν μένειν ἄπρακτα. Δὲν δύναται ποτὲ νὰ γνωρίσῃ ὅλα τὰ πραττόμενα ἐγκλήματα, καὶ σπανίως δύναται νὰ παιδεύσῃ ὅλα ὅσα γνωρίζει.»

« Τοῦτο,» εἶπεν ὁ βασιλόπαις, « ἐγὼ δὲν ἐννοῶ· ἀλλὰ προτιμῶ νὰ σὲ ἀκούω παρὰ ν' ἀντιλέγω. Ἐξακολούθει τὴν διήγησιν.»

« Ὁ πατήρ μου,» ἐξηκολούθησεν ὁ Ἰμλακος, « ἐσκόπευε καταρχὰς νὰ μὴ λάβω ἄλλην ἀνατροφὴν παρὰ τοιαύτην, ὁποία ἠδύνατο νὰ μὲ προετοιμάσῃ εἰς τὸ ἐμπόριον· παρατηρήσας δ' ἐν ἐμοὶ ἰσχυρὸν μνημονικὸν καὶ μεγάλην ταχύνοιαν, πολλάκις ἐξεφράσθη τὴν ἐλπίδα του ὅτι ἔμελλον νὰ γένω ποτὲ ὁ πλουσιώτατος ἐν Ἀβυσσινίᾳ.»

« Διατί,» ἠρώτησεν ὁ βασιλόπαις, « ἐπεθύμει ὁ πατήρ σου τὴν αὔξησιν τῆς περιουσίας του, ἐνῷ ἦτον ἤδη μεγαλητέρα παρ' ὅσην ἐτόλμα νὰ φανερώσῃ ἢ νὰ χαρῇ; Δὲν θέλω τῳόντι ν' ἀμφιβάλλω περὶ τῆς φιλαληθείας σου, πλὴν λόγοι ἀσυμβίβαστοι δὲν δύνανται ν' ἀληθεύωσιν ἀμφότεροι.»

« Λόγοι ἀσυμβίβαστοι,» ἀπεκρίθη ὁ Ἰμλακος,« δὲν δύνανται ἀμφότεροι νὰ ἦναι ὀρθοί· ἀλλ' ὡς πρὸς τὸν ἄνθρωπον, δύνανται ἀμφότεροι ν' ἀληθεύωσι. Καὶ ὅμως ἡ διαγωγὴ τοῦ πατρός μου δὲν ἦτο πάντῃ ἀσυμβίβαστος· ἴσως ἤλπιζεν ἀσφαλεστέρους χρόνους. Προσέτι, ἐπιθυμία τις χρειάζεται νὰ διεγείρῃ τὸν ἄνθρωπον, καὶ νὰ μετριάζῃ τὴν μονοτονίαν τῆς ζωῆς· ὁ θεραπεύσας ἤδη τὰς πραγματικὰς χρείας του πρέπει νὰ παραδέχηται τὰς φαντασιώδεις.»

« Τοῦτο,» εἶπεν ὁ βασιλόπαις, « δύναμαι ὁπωσοῦν νὰ ἐννοήσω. Μετανοῶ ὅτι σὲ διέκοψα.»

« Μὲ τὴν ἐλπίδα ταύτην,» ἐξηκολούθησεν ὁ Ἰμλακος, « μ' ἔπεμψεν ὁ πατήρ μου εἰς τὸ σχολεῖον· ἀλλ' ἀφοῦ ἅπαξ ἐγεύθην τὸ τερπνὸν τῆς μαθήσεως, καὶ ἠσθάνθην τὸ ἡδὺ τοῦ γινώσκειν καὶ τὴν ἔπαρσιν τοῦ ἐφευρίσκειν, ἤρχισα σιωπηλῶς νὰ περιφρονῶ τὰ πλούτη, καὶ ἀπεφάσισα νὰ ματαιώσω τοὺς σκοποὺς τοῦ πατρός μου, ὅστις μ' ἐφαίνετο οἰκτιρμοῦ ἄξιος διὰ τὰς παχυλὰς ἰδέας του. Ἔγεινα εἰκοσαετὴς πρὶν ἡ τρυφερότης του μὲ ἐκθέσῃ εἰς τοὺς μόχθους τῆς ὁδοιπορίας· κατὰ δὲ τὸ διάστημα τοῦ χρόνου αὐτοῦ διδάσκαλοι ἀλλεπάλληλοι μ' ἐδίδαξαν ὅλα τὰ γράμματα τῆς πατρίδος μου. Καθ' ὥραν διδασκόμενος καινόν τι, ἔζων εἰς ἀδιάκοπον σειρὰν εὐχαριστήσεων· ἀλλ' ὅσον ἐχώρουν πρὸς τὴν ἀνδρικὴν ἡλικίαν, ἠλαττοῦτο ἡ εὐλάβεια μεθ' ἧς εἶχον συνεθίσει νὰ ἐπιβλέπω εἰς τοὺς διδασκάλους μου· ἐπειδὴ, ἀφοῦ ἐτελείονον τὰ μαθήματά μου, δὲν εὕρισκον αὐτοὺς σοφωτέρους ἢ καλητέρους κοινῶν ἀνθρώπων.

« Ἐπὶ τέλους ὁ πατήρ μου ἀπεφάσισε νὰ μὲ εἰσάξῃ εἰς τὸ ἐμπορικὸν στάδιον· ἀνοίξας δ' ἐν τῶν ὑπογείων ταμείων του, μ' ἐμέτρησε δέκα χιλιάδας φλωρία. Ταῦτα, εἶπεν, ἀγαπητέ μου υἱέ, εἶναι τὸ κεφάλαιον, μὲ τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ἐμπορεύησαι. Ἐγὼ ἤρχισα μὲ ὀλιγώτερον τοῦ πεμπτημορίου αὐτῶν, καὶ βλέπεις πόσον ηὔξησεν αὐτὰ ἡ ἐπιμέλεια καὶ ἡ φειδώ. Ὁ χρυσὸς οὗτος εἶναι ἰδικός σου, νὰ τὸν ἐλαττώσῃς, ἢ νὰ τὸν αὐξήσῃς. Ἂν διασκορπίσῃς αὐτὸν διὰ τῆς ἀμελείας ἢ τῆς ἰδιοτροπίας σου, πρέπει νὰ περιμένῃς τὸν θάνατόν μου διὰ νὰ πλουτήσῃς· ἐὰν δὲ εἰς τέσσαρα ἔτη διπλώσῃς τὸ κεφάλαιόν σου, ἔκτοτε θέλω παύσει τοῦ νὰ σὲ θεωρῶ ὡς κατώτερόν μου, καὶ θέλομεν συζῆν ὡς φίλοι καὶ σύντροφοι· διότι ἴσον μὲ ἐμὲ θέλω νομίζει πάντοτε ἐκεῖνον, ὅστις εἶναι ἐξίσου ἔμπειρος εἰς τὴν τέχνην τοῦ πλουτεῖν.

« Ἐθέσαμεν ἐπὶ καμήλων τὸ χρυσίον μας, κρύψαντες αὐτὸ εἰς δέματα εὐθηνῶν πραγματειῶν, καὶ ὡδοιπορήσαμεν εἰς τὴν παραλίαν τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης. Ὅτε δ' ἔρριψα τὰ βλέμματά μου ἐπὶ τῆς ἐκτάσεως τῶν ὑδάτων, ἡ καρδία μου ἐσκίρτησεν ὡς ἡ δεσμίου ἐκπεφευγότος. Ἠσθάνθην ἄσβεστον περιέργειαν ἀναφθεῖσαν εἰς τὸ πνεῦμά μου, καὶ ἀπεφάσισα νὰ δράξω τὴν εὐκαιρίαν ταύτην ὥστε νὰ ἴδω τὰ ἤθη ξένων ἐθνῶν, καὶ νὰ μάθω ἐπιστήμας ἀγνώστους εἰς τὴν Ἀβυσσινίαν.

« Ἐνθυμήθην ὅτι ὁ πατήρ μου μὲ εἶχεν ὑποχρεώσει ν' αὐξήσω τὸ κεφάλαιόν μου, ὄχι διὰ ὑποσχέσεως τὴν ὁποίαν δὲν ἔπρεπε νὰ παραβῶ, ἀλλὰ διὰ ποινῆς, εἰς ἣν ἤμην ἐλεύθερος νὰ ὑποπέσω· ὅθεν ἀπεφάσισα νὰ εὐχαριστήσω τὴν δεσπόζουσαν ἐπιθυμίαν μου, καὶ πίνων εἰς τὴν πηγὴν τῆς μαθήσεως νὰ σβύσω τὴν δίψαν τῆς περιεργείας.

« Ἐπειδὴ δ' ἐγνωρίζετο ὅτι ἐμπορευόμην χωριστὰ τοῦ πατρός μου, ἤμην ἐλεύθερος νὰ μεταβῶ εἰς οἱανδήποτε ἄλλην χώραν. Λόγους προτιμήσεως, οἵτινες νὰ κανονίσωσι τὸν πλοῦν μου, δὲν εἶχον. Μὲ ἤρκει, ὅτι, ὅπου καὶ ἂν ἐπλανώμην, ἤθελον ἰδεῖ νέον τινὰ τόπον. Ἐμβῆκα λοιπὸν εἰς πλοῖον διευθυνόμενον εἰς Σουράτ, ἀφήσας ἐπιστολὴν διὰ τὸν πατέρα μου, ἥτις ἐφανέρονε τὸν σκοπόν μου.

ΚΕΦΑΛ. Θ'.--Συνέχεια τῆς Ἱστορίας τοῦ Ἰμλάκου.

« Ὅτε πρῶτον ἐμβῆκα ἐπὶ τοῦ κόσμου τῶν ὑδάτων, καὶ ἀπώλεσα τὴν ξηρὰν ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς μου, περιέβλεψα μετὰ τερπνοῦ τινος φόβου, καὶ στοχαζόμενος ὅτι ἐπλατύνετο ἡ ψυχή μου διὰ τῆς ἀπεριορίστου θέας, ἐφανταζόμην ὅτι ἤθελον ἀτενίζειν ἀκορέστως πάντοτε εἰς τὴν ἔκτασιν τοῦ πελάγους·

ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἐβαρύνθην νὰ ἐπιβλέπω εἰς ἄγονον μονοτονίαν, ὅπου ἠδυνάμην μόνον νὰ θεωρῶ ὅσα καὶ πρότερον εἶχον ἰδεῖ. Κατέβην ἔπειτα εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἐφοβούμην πρὸς καιρὸν μήπως ὅλαι αἱ μέλλουσαι ἡδοναί μου τελειώσωσιν, ὡς αὕτη, εἰς ἀηδίαν καὶ ἀποτυχίαν. Πλὴν βέβαια, εἶπον, ὁ ὠκεανὸς καὶ ἡ ξηρὰ μεγάλως διαφέρουσιν· ἡ μόνη ποικιλία τῶν ὑδάτων εἶναι ἡ ἠρεμία καὶ ἡ κίνησις, ἀλλ' ἡ στερεὰ ἔχει ὄρη καὶ κοιλάδας, ἐρήμους καὶ πόλεις· κατοικεῖται ὑπ' ἀνθρώπων διαφόρων ἐθίμων καὶ ἐναντίων δοξασιῶν· καὶ δύναμαι νὰ ἐλπίζω ὅτι θέλω εὑρεῖ ποικιλίαν ἐν τῷ βίῳ, ἂν καὶ ἤθελον ἀποτύχειν αὐτῆς ἐν τῇ φύσει.

« Μὲ τὸν διαλογισμὸν τοῦτον καθησύχασα τὸν νοῦν μου· διεσκέδαζον δὲ κατὰ τὸ διάστημα τοῦ πλοὸς, ποτὲ μὲν μανθάνων παρὰ τοῦ πλοιάρχου τὴν ναυτικὴν, ἥτις οὐδέποτε μ' ἐχρησίμευσε· ποτὲ δὲ πλάττων σχέδια τῆς διαγωγῆς μου εἰς διαφόρους θέσεις, ἐξ ὧν εἰς οὐδεμίαν δὲν ἔτυχεν ἀκόμη νὰ εὑρεθῶ.

« Ἤμην σχεδὸν βεβαρημένος ὑπὸ τοῦ θαλασσινοῦ βίου, ὅτε ἀσφαλῶς ἀπέβημεν εἰς Σουράτ. Ἐξησφάλισα δὲ τὰ χρήματά μου, καὶ ἀγοράσας πραγματείας τινὰς πρὸς ἐπίδειξιν, ἠνώθην μετὰ συνοδοιπορίας, ἥτις μετέβαινεν εἰς τὸ ἐνδότερον. Οἱ σύντροφοί μου, συμπεράναντες, ἀγνοῶ πόθεν, ὅτι ἤμην πλούσιος, καὶ ἐκ τῶν ἐρωτήσεων καὶ τῆς ἐκπλήξεώς μου νοήσαντες ὅτι ἤμην ἀμαθὴς, μ' ἐθεώρουν ὡς πρωτόπειρον, τὸν ὁποῖον εἶχον δικαίωμα ν' ἀπατῶσι, καὶ ὅστις ἔπρεπε νὰ μάθῃ, μὲ τὴν συνήθη δαπάνην, τὰς τέχνας τοῦ δολιεύεσθαι. Μ' ἐξέθετον εἰς τὴν κλοπὴν τῶν θεραπόντων καὶ τὴν καταδυναστείαν τῶν ἀξιωματικῶν, καὶ μ' ἔβλεπον ἀδικούμενον μὲ ψευδεῖς προφάσεις, χωρίς τινος ὠφελείας εἰς ἑαυτοὺς, ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἔχαιρον εἰς τὴν ὑπεροχὴν τῆς ἰδίας αὐτῶν γνώσεως.»

« Στάσου μίαν στιγμὴν,» εἶπεν ὁ βασιλόπαις· « ὑπάρχει τοιαύτη διαφθορὰ εἰς τὸν ἄνθρωπον, ὥστε νὰ βλάπτῃ ἄλλον χωρὶς ὄφελος εἰς ἑαυτόν; Εὐκόλως ἐμπορῶ νὰ ἐννοήσω ὅτι ἅπαντες ἀγαπῶσι τὴν ὑπεροχήν· ἀλλ' ἡ ἀγνοιά σου ἦτον ἁπλῶς τυχηρὰ, ἥτις, μήτ' ἀπὸ κακίας μήτ' ἀπ' ἀνοησίας σου προελθοῦσα, δὲν παρεῖχεν εἰς αὐτοὺς εὔλογον αἰτίαν τοῦ σεμνύνεσθαι· ἐὰν δ' εἶχον γνώσεις, αἵτινες ἔλειπον εἰς σὲ, ἠδύναντο νὰ δείξωσιν αὐτὰς τόσον δραστηρίως νουθετοῦντες, ὅσον προδίδοντές σε.»

« Ἡ ὑπερηφανία,» εἶπεν ὁ Ἴμλακος, « σπανίως εἶναι δυσάρεσκος· ἡδύνεται μὲ πλεονεκτήματα εὐτελέστατα· ὁ δὲ φθόνος τότε μόνον αἰσθάνεται τὴν ἰδίαν του εὐδαιμονίαν, ὁπόταν δύναται ν' ἀντιπαραβληθῇ πρὸς τὴν ἀθλιότητα τῶν ἄλλων. Ἦσαν ἐχθροί μου, ἐπειδὴ ἐλυποῦντο νομίζοντές με πλούσιον, καὶ καταδυνάσται μου, ἐπειδὴ ἔχαιρον βλέποντές με ἀσθενῆ.»

« Προχώρει,» εἶπεν ὁ βασιλόπαις, " δὲν ἀμφιβάλλω περὶ τῆς ἀληθείας τῶν ὅσα μὲ διηγεῖσαι, ἀλλὰ φαντάζομαι ὅτι λανθάνεσαι ὡς πρὸς τὰς αἰτίας, ὅθεν νομίζεις ὅτι προήρχοντο."

" Οὕτω συνωδευμένος," εἶπεν ὁ Ἴμλακος, " ἔφθασα εἰς τὴν Ἄγραν, τὴν πρωτεύουσαν τῆς Ἰνδοστὰν, τὴν πόλιν ἐν ᾗ συνήθως διατρίβει ὁ Μέγας Μογόλος. Πάραυτα ἐδόθην εἰς τὴν σπουδὴν τῆς ἐγχωρίου διαλέκτου, καὶ εἰς ὀλίγους μῆνας ἠδυνάμην νὰ συνδιαλέγωμαι μετὰ τῶν πεπαιδευμένων· ἐξ ὧν ἄλλους μὲν εὗρον δυσκόλους καὶ συνεσταλμένους, ἄλλους δ' εὐκόλους καὶ κοινωνικούς· οἱ μὲν ἀπεποιοῦντο νὰ διδάξωσιν εἰς ἄλλον ὅσα δυσκόλως εἶχον μάθειν αὐτοί· οἱ δὲ ἀπεδείκνυον ὅτι διὰ τῆς σπουδῆς των ἀπέβλεπον μόνον εἰς τὸ ν' ἀξιωθῶσι τοῦ διδασκαλικοῦ ἐπαγγέλματος.

" Τοῦ καθηγητοῦ τῶν νέων βασιλοπαίδων εἵλκυσα ἐπὶ τοσοῦτον τὴν εὔνοιαν, ὥστε μ' ἐπαρουσίασεν εἰς τὸν αὐτοκράτορα ὡς σοφὸν ἄνδρα. Ὁ αὐτοκράτωρ μ' ἐπρότεινε πολλὰς ἐρωτήσεις περὶ τῆς πατρίδος καὶ τῶν ὁδοιποριῶν μου· καὶ μολονότι δὲν δύναμαι τώρα νὰ ἐνθυμηθῶ τίποτε ἐκ τῶν ὅσα εἶπεν ἀνώτερον τῆς δυνάμεως κοινοῦ ἀνθρώπου, τότε ὅμως ἀπῆλθον ἐκπεπληγμένος εἰς τὴν σοφίαν του, καὶ ἐρωτευμένος ἀπὸ τὴν ἀγαθότητά του.

" Ἡ ὑπόληψίς μου ἦτον ἤδη τοσαύτη, ὥστε οἱ ἔμποροι, μεθ' ὧν εἶχον ὁδοιπορήσειν, ἦλθον πρὸς ἐμὲ ζητοῦντες συστατικὰ πρὸς τὰς δεσποίνας τῆς αὐλῆς. Ἐθαύμασα τὴν πεποίθησιν καὶ τόλμην των, καὶ ἐπέπληξα αὐτοὺς μετρίως πως δι' ὅσα εἶχον μὲ πράξει καθ' ὁδόν. Ἤκουσαν δὲ μὲ ψυχρὰν ἀδιαφορίαν τοὺς λόγους μου, καὶ δὲν ἔδειξαν σημεῖά τινα αἰσχύνης ἢ λύπης.

" Ἐζήτησαν ἔπειτα διὰ δώρων νὰ μὲ καταπείσωσιν εἰς τὸ αἴτημά των· ἀλλ' ὅ,τι δὲν ἠθέλησα νὰ πράξω κατὰ χάριν, ἦτον ἀδύνατον νὰ θελήσω διὰ τὰ χρήματα, καὶ ἀπεποιήθην· ὄχι διότι εἶχον μὲ βλάψειν, ἀλλὰ διότι δὲν ἐπεθύμουν νὰ ἐνισχύσω αὐτοὺς νὰ βλάψωσι καὶ ἄλλους· ἐπειδὴ ἐγνώριζον ὅτι ἤθελον μεταχειρισθῆ τὸ ὄνομά μου, ὥστε ν' ἀπατήσωσι τοὺς ἀγοραστὰς τῶν πραγματειῶν των.

" Διατρίψας εἰς τὴν Ἄγραν ἑωσοῦ δὲν ὑπῆρχεν ἄλλο τι νὰ μάθω, ὡδοιπόρησα εἰς τὴν Περσίαν, ὅπου εἶδον πολλὰ λείψανα τῆς ἀρχαίας μεγαλοπρεπείας, καὶ παρετήρησα πολλὰς νέας βιωτικὰς ἀναπαύσεις. Οἱ Πέρσαι εἶναι ἔθνος κοινωνικώτατον, καὶ αἱ συνελεύσεις των παρεῖχον εἰς ἐμὲ καθημερινὰς εὐκαιρίας τοῦ παρατηρεῖν χαρακτῆρας καὶ ἤθη, καὶ τοῦ ἐξιχνιάζειν τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν καθ' ὅλας τὰς ποικιλίας της.

" Ἐκ τῆς Περσίας μετέβην εἰς τὴν Ἀραβίαν, ὅπου εἶδον ἔθνος ποιμενικὸν καὶ φιλοπόλεμον, οἵτινες ζῶσιν ἄνευ σταθερᾶς κατοικίας, μόνα πλούτη ἔχοντες τὰ ποίμνια καὶ τὰς ἀγέλας των, καὶ ἀνέκαθεν πολεμοῦντες κατὰ τῶν ἀνθρώπων, καίτοι μήτ' ἐπιθυμοῦντες μήτε φθονοῦντες τὰ κτήματά των."

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ.

Ἡ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ ἦτον ἀρετὴ κοινὴ καὶ εἰς τοὺς Ἐθνικούς. Τῶν Ἑλλήνων καὶ Ῥωμαίων τὰ δημόσια ξενοδοχεῖα δὲν ἦσαν σχεδὸν δι' ἄλλους εἰμὴ διὰ τοὺς πένητας· οἱ πεπολιτισμένοι ἄνθρωποι εἰς ὅλας τὰς πόλεις, ὅπου ἐπραγματεύοντο, εἶχον φίλους, οἵτινες ὑπεδέχοντο αὐτοὺς ἀμοιβαίως εἰς τὰς οἰκίας των. Τὸ δικαίωμα τοῦτο διαιωνίζετο εἰς τὰς οἰκογενείας· ἦτον ὁ πρῶτος δεσμὸς τῆς φιλίας εἰς τὰς πόλεις τῆς Ἑλλάδος καὶ Ἰταλίας, καὶ ἐξετάθη ἔπειτα εἰς ὅλον τὸ βασίλειον τῆς Ῥώμης. Ἐτήρουν τοῦτο τὸ δικαίωμα ὡς μέρος τῆς θρησκείας των· ὁ Ζεὺς ἐλέγετο ὅτι ἐπεῖχε τὸν πρῶτον τόπον εἰς αὐτὴν τὴν φιλοξενίαν· ὁ ξενοδόχος, καὶ ἡ τράπεζα, ἐν ᾗ ἔτρωγον, ἐνομίζοντο ἱερά.

Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ θαυμάσωμεν ἐὰν οἱ παλαιοὶ Χριστιανοὶ μετήρχοντο τὴν φιλοξενίαν, αὐτοὶ, λέγω, οἵτινες ὅλοι ἐλογίζοντο ἀναμεταξύ των ὡς φίλοι καὶ ὡς ἀδελφοὶ, καὶ ἤξευρον ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς παρήγγειλεν αὐτὴν ὡς ἓν ἀπὸ τὰ ἔργα τὰ πλέον εὐπρόσδεκτα. Ἂν μόνον ὁ ξένος ἔδειχνεν ὅτι ἦτον ἐκ τῆς Ὀρθοδόξου Πίστεως, καὶ τῆς κοινότητος τῆς Ἐκκλησίας, εὐθὺς ὑπεδέχοντο αὐτὸν μὲ ἀνοικτὰς ἀγκάλας· ἐάν τις ἤθελε βάλει κἂν εἰς τὸν νοῦν του νὰ κλείσῃ πρὸς αὐτὸν τὴν οἰκίαν του, ἐφοβεῖτο μήπως ἐδίωξε τὸν ἴδιον Ἰησοῦν Χριστόν. Ἦτον ὅμως ἀναγκαῖον νὰ γνωρισθῇ ὡς Χριστιανός. Διὰ τοῦτο ὅσοι Χριστιανοὶ ἐταξείδευον ἐλάμβανον γράμματα ἀπὸ τὸν Ἐπίσκοπόν των, καὶ ταῦτα εἶχον σημεῖά τινα, γνωστὰ εἰς μόνους τοὺς Χριστιανούς. Ἐδείχνον τὴν κατάστασιν τοῦ ταξειδεύοντος, ἂν ἦτον Ὀρθόδοξος Χριστιανὸς, ἂν, ἀφοῦ ἔγεινεν Αἱρετικὸς, ἢ ἀφωρισμένος, ἐμβῆκε πάλιν εἰς τὴν εἰρήνην τῆς Ἐκκλησίας· ἂν ἦτο Κατηχούμενος, ἢ Μετανοῶν· ἂν ἦτο Κληρικὸς, καὶ ποίου βαθμοῦ· ἐπειδὴ οἱ Κληρικοὶ δὲν ἐταξείδευον ποτὲ χωρὶς τῆς ἀδείας τοῦ Ἐπισκόπου των. Ἦσαν προσέτι καὶ γράμματα συστατικὰ διὰ νὰ διακρίνωσι τοὺς πλέον ἀξιοτίμους, ὡς τοὺς Ὁμολογητὰς, ἢ τοὺς Διδασκάλους, ἢ ἐκείνους, οἵτινες εἶχον χρείαν ἰδιαιτέρας τινὸς βοηθείας.

Τὸ πρῶτον ἔργον τῆς φιλοξενίας ἦτο νὰ πλύνωσι τοὺς πόδας τοῦ ξένου. Φαίνεται αὕτη ἡ συνήθεια εἰς πολλὰ μέρη τῆς Γραφῆς, καὶ ὁ τρόπος, καθ' ὃν ὑπεδένοντο οἱ παλαιοὶ, ἔκαμνεν ἀναγκαίαν αὐτὴν τὴν περιποίησιν. Ὅθεν παρὰ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ἡ νίψις τῶν ποδῶν ἐνίοτε συνδέεται μετὰ τῆς φιλοξενίας. Ἂν ὁ ξένος ἦτον ἐντελῶς ἐκ τῆς κοινότητος τῆς Ἐκκλησίας, προσηύχετο μετὰ τοῦ ξενοδόχου, καὶ ἐγίνοντο εἰς αὐτὸν ὅλαι αἱ τιμαὶ τῆς οἰκίας· νὰ προσευχηθῇ, νὰ καθίσῃ εἰς τὸν πρῶτον τόπον τῆς τραπέζης, νὰ διδάξῃ τὴν οἰκογένειαν. Ἐτιμῶντο οἱ Κληρικοὶ ἀναλόγως μὲ τὸν βαθμόν των· καὶ ἂν Ἐπίσκοπός τις ἐταξείδευεν, ἐπροσκαλεῖτο ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη νὰ ἐνεργήσῃ τὸ ἐπάγγελμά του, καὶ νὰ διδάξῃ, διὰ νὰ δείξῃ τὴν ἑνότητα τῆς Ἱερωσύνης, καὶ τῆς Ἐκκλησίας· ἀλλ' ἐὰν ὁ ταξειδεύων ἦτον ἄπιστος, ἢ εἰς κατάστασιν τοιαύτην, ὥστε δὲν ἠδύναντο νὰ προσευχηθῶσιν, ἢ νὰ συμφάγωσι μετ' αὐτοῦ, ἐλάμβανεν ὑποδοχὴν μ' ὅλον τοῦτο καὶ καλὴν περιποίησιν. Οὕτως οἱ Χριστιανοὶ ἠκολούθουν μὲ μεγάλην ἀγάπην τὰς διαταγὰς τοῦ ἡγεμόνος, ὅστις τοὺς ὑπεχρέονε νὰ δέχωνται τοὺς στρατιώτας, τοὺς ἀξιωματικούς, καὶ τοὺς ταξειδεύοντας διὰ ὑπηρεσίαν τοῦ βασιλείου, ἢ νὰ τοὺς δίδωσι τὰς ἀναγκαίας τροφάς. Ὁ Ἅγιος Παχώμιος, ὅστις ἐπεφορτίσθη πολλὰ νέος νὰ δουλεύῃ εἰς τὰ στρατεύματα τῶν Ῥωμαίων, ἐξέπλευσε μετὰ τῶν συντρόφων του, καὶ φθάσας εἴς τινα πόλιν, ἐθαύμασεν ἰδὼν ὅτι τὸν ἐδέχθησαν οἱ κάτοικοι μὲ τόσην δεξίωσιν, καὶ τὸν περιεποιήθησαν τόσον, ὥστε ἤθελέ τις εἰπεῖν ὅτι ἦσαν παλαιοὶ φίλοι του. Ἠρώτησε τίνες ἦσαν, καὶ ἔμαθεν ὅτι ἦσαν ἄνθρωποι ἰδιαιτέρας τινὸς θρησκείας, ὀνομαζόμενοι Χριστιανοί. Ἀπὸ αὐτὴν δὲ τὴν στιγμὴν ἤρχισε νὰ ἐξετάζῃ περὶ τῆς διδασκαλίας αὐτῶν, καὶ αὕτη ἐστάθη ἡ ἀρχὴ τῆς ἐπιστροφῆς του.

[Ἐκ τοῦ Ἀββᾶ ΦΛΕΥΡΙΟΥ.]

ΠΕΡΙ ΤΑΠΕΙΝΟΦΡΟΣΥΝΗΣ.

ΠΡΕΠΕΙ νὰ προσευχώμεθα μετὰ ταπεινώσεως. Καὶ πῶς ἄλλως δύναται νὰ παρασταθῇ ὁ μηδαμινὸς ἄνθρωπος πρὸς τὴν Θείαν Μεγαλειότητα, εἰμὴ ταπεινὸς καὶ συνεσταλμένος διὰ τὴν συναίσθησιν τῆς ἑαυτοῦ ἀθλιότητος; Ὅλα τὰ μεγάλα καὶ ὑψηλὰ τῆς φύσεως θεάματα μᾶς ἐξιστῶσιν, ὅταν προσβάλλωσιν εἰς τὰς ἡμετέρας αἰσθήσεις, καὶ μᾶς παριστάνουσι τὴν, ὡς πρὸς αὐτὰ, σμικρότητα καὶ ἀσθένειαν ἡμῶν. Ἀθεώρητον ὕψος ὀρέων, καὶ πέλαγος ἀχανὲς, καὶ τοῦ οὐρανίου θόλου ἡ ἄβυσσος, καὶ τὰ τῶν ἄστρων ἀναρίθμητα στρατεύματα, καὶ μόνον τοῦ φωτοφόρου γίγαντος τῆς ἡμέρας τὸ ὑπερένδοξον μεγαλεῖον, καὶ μιᾶς φωτὸς ἀκτῖνος ἡ ἀνείκαστος ταχύτης, καὶ αὐτῆς ἡμῶν τῆς διανοίας ἡ πάλιν ἀκατανόητος πτέρωσις, βυθίζουσι τὸν ἄνθρωπον εἰς ἔκστασιν καὶ θάμβος διὰ τὴν τῆς ἑαυτοῦ σμικρότητος καὶ ἀδυναμίας συναίσθησιν, ἥτις ταπεινόνει τὴν ἔπαρσιν καὶ τὸ οἴδημα τῆς ματαίας αὐτοῦ ὑψηλοφροσύνης. Μετὰ ποίας λοιπὸν ταπεινώσεως χρεωστεῖ νὰ παριστάνηται ὁ ἄνθρωπος πρὸς τὸν ἄπειρον καὶ παντοδύναμον Δημιουργὸν τοῦ παντὸς, ὅταν μέλλῃ νὰ προσφέρῃ τὰς ἑαυτοῦ δεήσεις καὶ ἱκεσίας, καὶ τῆς εὐχαριστίας τοὺς ὕμνους; Κύριέ μου, ἔλεγεν ὁ Ἀβραὰμ, Σὺ εἶσαι Θεὸς, ἐγὼ δὲ τί, Κύριε; Σὺ μονάρχης τοῦ παντὸς, καὶ ἐγὼ ὀλίγη κόνις· « Ἐγὼ δὲ εἰμὶ γῆ καὶ σποδός.» Ὦ Θεέ μου, ἔκραζεν ὁ Δα-

εἶδ, πῶς δύναμαι νὰ θαυμάσω ἀξίως τὴν ἀκατανόητον καὶ πανυπερθαύμαστόν σου μεγαλειότητα; Σὺ εἶσαι τὸ ὕψος τὸ ὕψιστον, καὶ ἐγὼ τὸ βάθος τὸ ἔσχατον· σὺ τὸ κράτος τὸ ἄπειρον, τὸ παντοδύναμον Ὄν, καὶ ἐγὼ ἡ παντελὴς ἀδυναμία καὶ αὐτόχρημα μηδέν· « Ἐθαυμαστώθη ἡ γνῶσίς σου ἐξ ἐμοῦ, ἐκραταιώθη· οὐ μὴ δύνωμαι πρὸς αὐτήν.» Ἔτυπτε τὸ στῆθος ὁ Τελώνης προσευχόμενος, καὶ τὰ ὄμματα προσήλονεν εἰς τὴν γῆν, καὶ ταύτην καταβρέχων μετὰ θερμῶν δακρύων, « Ἱλάσθητί μοι,» ἔλεγεν, «ὁ Θεὸς, ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ.» « Κύριε,» ἔκραζεν ὁ προφήτης Δανιὴλ· « Κύριε, ἐπάκουσον, Κύριε, πρόσχες, Κύριε, ἱλάσθητι·» ἐνῷ ζητοῦμεν τὸ ἔλεός σου προσπίπτοντες ἐνώπιόν σου, δὲν ἐλπίζομεν εἰς οὐδεμίαν ἡμῶν ἀρετὴν, διότι ἡμεῖς εἴμεθα ὅλοι ἀνομία, ἀλλὰ πάλιν εἰς αὐτὸ τὸ πέλαγος τῶν οἰκτιρμῶν σου, διότι σὺ εἶσαι ὅλος εὐσπλαγχνία· « Οὐκ ἐπὶ ταῖς δικαιοσύναις ἡμῶν ῥιπτοῦμεν τὸν οἰκτιρμὸν ἡμῶν ἐνώπιόν σου, ἀλλ' ἐπὶ τοὺς οἰκτιρμούς σου τοὺς πολλοὺς, Κύριε.» Ἰδοὺ, ἀγαπητοὶ, ἡ γλῶσσα τοῦ ἀληθῶς προσευχομένου, ὅστις παρίσταται ἐνώπιον τοῦ Ὑψίστου συναισθανόμενος καὶ τῶν ἑαυτοῦ δυνάμεων τὴν οὐτιδανότητα, καὶ τὸ βάρος τῶν ἀνομιῶν, καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἀναγκῶν, καὶ τὴν παντελῆ αὐτοῦ ἀπορίαν καὶ ἀθλιότητα. Μετὰ τοιαύτης ταπεινώσεως πρέπει νὰ προσέρχηται ὁ ἄνθρωπος πρὸς τὸν Θεόν· ὁ ἄνθρωπος, ὅστις δὲν ἀφίνει μηδεμίαν ἡμέραν τῆς ζωῆς αὐτοῦ λευκὴν καὶ ἀμόλυντον ἀπὸ τῶν κηλίδων τῆς ἁμαρτίας, πρὸς τὸν Θεὸν τῆς δόξης καὶ καθαρότητος, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου « οὐδὲ τὰ ἄστρα φαίνονται καθαρὰ,» καὶ τὸ φῶς τὸ ὑλικὸν ἐξελέγχεται σκότος· — ὁ ἄνθρωπος πρὸς τὸν Θεὸν, τὸν Ἅγιον τῶν ἁγίων, ὅστις χαίρει καὶ αὐτὸς ὀνομάζων ἑαυτὸν « ταπεινὸν τῇ καρδίᾳ,» καὶ « ἐπὶ πάντα ταπεινὸν ἐπιβλέπει,» καὶ « καρδίαν τεταπεινωμένην οὐκ ἐξουδενοῖ,» καὶ « τοὺς ταπεινοὺς τῷ πνεύματι σώζει,» καὶ « τούτους εἰς ὕψος ἀναβιβάζει.» « Ἀντιτάσσεται δὲ πάλιν ὑπερηφάνοις,» καὶ « ἀνταποδίδωσι τοῖς περισσῶς ποιοῦσιν ὑπερηφανίαν,» καὶ « πάντα ὑψηλοκάρδιον ὡς ἀκάθαρτον ἀποστρέφεται,» καὶ « ὀφθαλμοὺς ὑπερηφάνων ταπεινοῖ,» καὶ « τὴν ῥίζαν αὐτῶν ἐκτίλλει,» καὶ συντρίβει τοὺς μεγαλαύχους καὶ ὑψηλόφρονας, « ὡς τὰς κέδρους τοῦ Λιβάνου.» Ὥστε, ἀδελφοί μου, παντοῦ μὲν καὶ ἀλλαχοῦ καὶ δι' ὅλου τοῦ βίου, μάλιστα δὲ εἰς τὴν προσευχὴν ἡ μὲν ταπείνωσις ὑπάρχει τῆς ἡμετέρας δικαιώσεως καὶ σωτηρίας ἡ ἀσφαλὴς ἐγγυήτρια, ἡ δὲ πάλιν ὑπερηφανία γίνεται πρόξενος ἀφεύκτου καταδίκης καὶ κολάσεως.

Παράβαλε τὸν ταπεινόφρονα Τελώνην πρὸς τὸν ὑψηλόφρονα Φαρισαῖον. Ἀμφότεροι ἦλθον τὴν αὐτὴν ὥραν εἰς τὸν ναὸν νὰ προσευχηθῶσιν· ἀμφότεροι παρέστησαν οἱ ἄνθρωποι πρὸς τὸν Θεόν. Ἀλλ' ὁ μὲν Φαρισαῖος δοξάζει αὐτὸς ἑαυτὸν, καταδικάζων καὶ τὸν τελώνην καὶ τοὺς λοιπούς ἀνθρώπους ἅπαντας, ὑπὲρ τοὺς ὁποίους κρίνει ἑαυτὸν δικαιότερον· ὁ δὲ Τελώνης δοξάζει τὸν Θεὸν, παρὰ τῆς εὐσπλαγχνίας τοῦ ὁποίου ζητεῖ μόνον ἱλασμὸν, καταδικάζων αὐτὸς ἑαυτὸν ὡς πάντων ἀνθρώπων ἐλεεινότερον. Κομπάζει ὁ Φαρισαῖος ὑπέροφρυς καὶ μεγάλαυχος, καὶ πανηγυρίζει καταλέγων τὰς ἀρετάς του· στενάζει ὁ Τελώνης ταπεινὸς τῷ σχήματι, καὶ κλαίει διαλογιζόμενος τὰς ἁμαρτίας του. Ἐκεῖνος ἀποβλέπει πρὸς τὸν οὐρανὸν ἐπηρμένος καὶ μετέωρος τὸ φρόνημα, διὰ τὰ ὑψηλά του κατορθώματα· οὗτος προσηλόνει τὰ βλέμματα εἰς τὴν γῆν, ὡς οὖσαν στοιχεῖον ἀνεκτικώτερον τοῦ βάρους τῶν ἀνομιῶν αὐτοῦ. Ἐκεῖνος μεγαλύνεται καὶ θρασύνεται πλατυνόμενος τὴν καρδίαν· οὗτος τύπτει τὰ στήθη θλιβόμενος μετὰ καρδίας συντετριμμένης· τέλος, τελειόνει προσευχόμενος καὶ ὁ Φαρισαῖος, τελειόνει καὶ ὁ Τελώνης· καὶ καταδικάζεται ὁ Φαρισαῖος, καὶ δικαιόνεται ὁ Τελώνης· « Κατέβη οὗτος δεδικαιωμένος μᾶλλον ἢ ἐκεῖνος.» Καὶ ὄχι περὶ τούτων μὲν οὕτως ἔκρινεν ἡ θεία Μεγαλειότης, περὶ δὲ τῶν ἄλλων ἄλλως δικάζει· ἀλλὰ πᾶς ὑπερήφανος (προσθέτει ὁ πρᾶος καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ), πᾶς ὑπερήφανος ταπεινόνεται, καὶ πᾶς ταπεινόφρων ἀνυψόνεται ὑπὸ τοῦ Θεοῦ· « Πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται· ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται.»

Ὦ τῆς ὑψοποιοῦ ταπεινώσεως! Ὦ τῆς ταπεινωτικῆς ὑψηλοφροσύνης! Ὦ μακαρία ταπείνωσις, ἥτις καὶ τοὺς ἁμαρτωλοὺς δικαιόνεις, καὶ τοὺς δικαίους προφυλάττεις ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας, καὶ τὰς προσευχὰς ἀναβιβάζεις εἰς οὐρανὸν, καὶ πᾶσαν τὴν ἀνθρωπίνην ζωὴν εἰρηνικὴν διαφυλάττεις, καὶ τὰς μάχας διαλύεις, καὶ τὰς φιλίας συγκρατεῖς. Ὦ ταπείνωσις, ὁ ὑψηλὸς χαρακτὴρ τοῦ θεανθρώπου Ἰησοῦ, « τοῦ κενώσαντος ἑαυτὸν καὶ μορφὴν δούλου λαβόντος,» ἡ συνέμπορος τῶν Ἀποστόλων, ἡ δόξα τῶν Μαρτύρων, τὸ καύχημα τῶν δικαίων, ἡ λαμπρότης τῶν Ἀγγέλων, ἡ χρυσῆ κλίμαξ τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν. Ὦ τῆς ὑπερηφανίας ὀλέθριος ὄγκος, ἥτις καὶ τοὺς ἁμαρτωλοὺς ἀμετανοήτους, καὶ τοὺς δικαίους ἁμαρτωλοὺς ἀπεργάζεται, καὶ τὰς προσευχὰς εἰς ἀέρα ματαίας διασκορπίζει, καὶ πᾶσαν τὴν ἀνθρωπίνην ζωὴν ταράσσει καὶ θορυβεῖ, καὶ ξίφη τροχίζει, καὶ πολέμους ἀνάπτει, καὶ φίλους ὁπλίζει κατὰ φίλων, ἀδελφοὺς κατ' ἀδελφῶν, τέκνα πρὸς γεννήτορας. Διὰ τὴν ὑπερηφανίαν καὶ ὁ Ἑωσφόρος μετεβλήθη εἰς Σατανᾶν, « πεσὼν ὡς ἀστραπὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ·» καὶ ὁ πρωτόπλαστος Ἀδὰμ ἐξωστρακίσθη τοῦ παραδείσου· αὕτη τὸν Φαραὼ πανστρατιᾷ κατεπόντισεν, ὡς λίθον, ὡς μόλιβδον, εἰς τὸν πυθμένα τῆς Ἐρυθραίας ἀβύσσου· αὕτη καὶ τοὺς περὶ Δαθὰν καὶ τὸν Κορὲ κατεκρήμνισεν εἰς τὰ κατώτατα τῆς γῆς βάραθρα, διότι δὲν εὕρισκον εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς ὕψωμα ἱκανὸν νὰ τοὺς ἀναπαύσῃ· τίς δὲ τὸν Σαοὺλ ἀπὸ θεοχρίστου βασιλέως εἰς δαιμονῶντα μετεμόρφωσε; τίς δὲ τὸν Ῥοβοὰμ ἐξεθρόνισε τῆς βασιλείας τῶν δέκα φυλῶν; ὁ δ' ἐπὶ κάλλει μεγαλοφρονῶν Ἀδωνίας δὲν ἐχάθη διὰ τὴν ὑπερηφανίαν; ὁ Πέτρος δὲ (διὰ νὰ παραλείψω τοὺς ἄλλους ματαιόφρονας), αὐτὸς ὁ πρωτοκορυφαῖος τῶν Ἀποστόλων, ὁ μακάριος Πέτρος, δὲν

ἐξέπεσεν εἰς τὴν τοῦ Σωτῆρος ἄρνησιν, διότι, θαῤῥῶν πολὺ εἰς τὰς ἰδίας δυνάμεις, ἐξεφώνησε μεγαλοφρονέστερον τὸν λόγον ἐκεῖνον, « Εἰ καὶ πάντες σκανδαλισθήσονται ἐν σοὶ, ἀλλ' ἐγὼ οὐδέποτε σκανδαλισθήσομαι;» Καὶ ὅμως καὶ ἐσκανδαλίσθη, καὶ ἠρνήθη διὰ τὴν θρασύτητα, καὶ πάλιν ἐσώθη μετανοήσας διὰ τῆς ταπεινώσεως· « Ἐταπεινώθην» (διενοήθη τότε καὶ αὐτὸς, ὡς ὁ Δαβὶδ) « ἐταπεινώθην, καὶ ἔσωσέ με.»

[Ἐκ τῶν Λόγων τοῦ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ.]

Η ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΙΑΠΑΝ.

(Συνέχεια καὶ Τέλος. Ἴδε Σελ. 145-148, 170-174.)

Ε�ἴΠΟΜΕΝ ἤδη (σελίδι 148) ὅτι οἱ Ἄγγλοι ἔλαβον ἄδειαν νὰ ἐμπορεύωνται εἰς τὴν Ἰαπονίαν· ἀλλὰ τὸ ἐμπορεῖον αὐτῶν, τὸ θεμελιωθὲν εἰς τὴν Φίρανδον ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου Σαρὶς, ἐξηκολούθησεν ὀλίγα μόνον ἔτη τὰς ἐργασίας του, διαλυθὲν περὶ τὸ 1623, ὡς δεκαπέντε ἐνιαυτοὺς πρὸ τῆς μεταφορᾶς τῶν Ὁλλανδῶν εἰς τὴν Ναγγασάκην. Ἔγεινε δ' ἀπόπειρα πρὸς ἀνανέωσιν τῆς τῶν Ἄγγλων ἐμπορικῆς συγκοινωνίας πρὸς τοὺς Ἰαπονοὺς ἐν ἔτει 1674. Τοῦ ἐπὶ τούτῳ σταλθέντος Ἀγγλικοῦ πλοίου φθάσαντος εἰς τὸν λιμένα τῆς Ναγγασάκης, ἐπέβησαν εἰς αὐτὸ ἀμέσως αἱ Ἰαπονικαὶ ἀρχαί· εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς ὁ πλοίαρχος, ὅτι ἦλθε μὲ ἄδειαν τοῦ βασιλέως τῆς Ἀγγλίας νὰ ἐμπορεύηται εἰς τὴν χώραν των, ὡς ἐγίνετο πρὸ πεντήκοντα ἐτῶν, καὶ πρὸς βεβαίωσιν ἐπαρουσίασεν ἀντίγραφον τῆς ἀδείας, τῆς δοθείσης τὸ 1612 εἰς τὸν πλοίαρχον Σαρὶς παρὰ τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Ἰαπάν. Τὸ ἔγγραφον τοῦτο ὁ Ἰαπονὸς διοικητὴς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἀνέγνωσαν μετὰ πολλῆς προσοχῆς, ἔπειτα δ' ἐζήτησαν τὸ πρωτότυπον, τὸ φέρον τὴν σφραγίδα τοῦ αὐτοκράτορος. Ὁ Ἄγγλος πλοίαρχος ἀπήντησεν, ὅτι, καθ' ὃν καιρὸν διελύθη τὸ κατάστημά των, ἡ πρωτότυπος συνθήκη ἀπεδόθη εἰς τὸ αὐτοκρατορικὸν συμβούλιον. Ἠρώτησαν ἔπειτα οἱ Ἰαπονοὶ, ἂν οἱ Ἄγγλοι εἶχον εἰρήνην πρὸς τὴν Ἱσπανίαν καὶ Πορτογαλλίαν, καὶ προσέτι ποίας θρησκείας ἦσαν, καὶ ἄλλας ὁμοίας ἐρωτήσεις. Ἀπῆλθον δὲ, καὶ ἐπαναστρέψαντες εἶπαν ὅτι, ἂν οἱ Ἄγγλοι ἔστεργον νὰ ἐμπορεύωνται ὡς οἱ Ὁλλανδοὶ, ἤθελον λάβει τὴν ἄδειαν· ἀλλὰ, κατὰ τὴν συνήθειαν καὶ τὸν τρόπον τῶν Ἰαπονῶν, ἀνάγκη πᾶσα νὰ παραδώσωσι τὰ κανόνια, τὰ πολεμεφόδια, καὶ τὰς λέμβους των εἰς τὰς χεῖρας τῆς ἐξουσίας, ἥτις ἤθελε μεταφέρειν αὐτὰ εἰς τὴν ξηρὰν πρὸς ἀσφαλῆ φύλαξιν. Λέμβοι ἐτέθησαν πέριξ τοῦ πλοίου πλήρεις στρατιωτῶν. Μετὰ πολλὰς δὲ ἀργοπορίας καὶ ἐπανειλημμένας ἐξετάσεις τοῦ πλοιάρχου καὶ τῶν ναυτῶν, ἔφθασεν ἐπὶ τέλους διαταγὴ τοῦ αὐτοκράτορος, ἀπαιτοῦσα ν' ἀποπλεύσῃ τὸ Ἀγγλικὸν πλοῖον· τὰ ὅπλα των ἐδόθησαν εἰς αὐτοὺς ἐν τῷ λιμένι, τεσσαράκοντα δὲ Ἰαπονικαὶ λέμβοι, ῥυμουλκήσασαι τὸ πλοῖον ἔξω, παρέδωκαν εἰς αὐτοὺς καὶ τὰ πολεμεφόδια, ἀλλὰ μὲ αὐστηρὰς διαταγὰς νὰ μὴ ἐκπυρσοκροτήσωσι τὰ κανόνιά των πλησίον τῆς παραλίας.

Διαφόρους ἄλλας ὁμοίας ἀποπείρας ἔκαμαν οἱ Ἄγγλοι κατὰ διαφόρους καιροὺς, ἀλλ' ἐξίσου ματαίως. Τὴν αὐστηρότητα τῶν Ἰαπονῶν δύναταί τις καὶ ἐκ τοῦ ἑπομένου νὰ συμπεράνῃ. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦ μεγάλου πολέμου τῆς παρούσης ἑκατονταετηρίδος, οἱ Ὁλλανδοὶ, μὴ δυνάμενοι νὰ ἐμπορεύωνται κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὴν Ἰαπονίαν, ἐναύλονον πλοῖα εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς, καὶ τὰ ἔστελλον μὲ πολύτιμα φορτία εἰς τὴν Ἰαπάν. Τὰ πλοῖα ταῦτα ἔμβαινον εἰς τὴν Ναγγασάκην ὑπὸ τὴν Ὁλλανδικὴν σημαίαν. Καὶ παρεδίδοντο μὲν ἀνενοχλήτως τὰ φορτία, πρὶν περιεργασθῶσιν οἱ Ἰαπονοὶ ὅτι καὶ τὰ πλοῖα ταῦτα καὶ τὰ πληρώματά των διέφερον παραπολὺ κατὰ τὸ φαινόμενον ἀπὸ τὰ πρότερον ἐρχόμενα πλοῖα καὶ τοὺς πρὶν βλεπομένους ναύτας. Εἰς ὑποψίαν ἔβαλεν αὐτοὺς μάλιστα ἡ ἀνωτέρα ποιότης τῶν ἐμπορευμάτων, ἅτινα πραγματικῶς ἦσαν ὅλα Ἀγγλικά· τοῦτο δὲ ἀνακαλύψας ὁ διοικητὴς, διέταξεν ἀμέσως νὰ φορτώσωσι πάλιν τὰ πλοῖα, καὶ νὰ ἐκπλεύσωσι τοῦ λιμένος.

Ὡς οἱ Ἄγγλοι, ὁμοίως καὶ οἱ Ῥῶσσοι ἐζήτησαν νὰ συστήσωσιν ἐμπορικὰς σχέσεις πρὸς τοὺς Ἰαπονοὺς, ἀλλ' ὁμοίως καὶ ἀπέτυχον. Ὁ Κρουσενστὲρν, ὅστις ὡδήγησε πρεσβείαν εἰς τὴν Ναγγασάκην τὸ 1805, ἠναγκάσθη νὰ ὑποκλίνῃ εἰς τὴν στενωτάτην ἐπιτήρησιν, καὶ νὰ παραδώσῃ τὴν πυρίτιδα καὶ τὰ ὅπλα του. Οἱ Ῥῶσσοι δὲν ἐσυγχωροῦντο νὰ ὑπάγωσι μὲ τὰς λέμβους οὐδ' εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἐκ τοῦ πλοίου των, ἐκτὸς εἰς χέρσον τινὰ τόπον ἐπὶ νησιδίου, ὅπου ἦσαν περιπεφραγμένοι ἀπὸ καλάμους, ὥστε νὰ μὴ βλέπωσι τίποτε εἰμὴ οὐρανὸν, καθότι οἱ Ἰαπονοὶ ἐλησμόνησαν νὰ ἐπιβάλωσι καὶ στέγην. Δι' ἐπισήμου δ' ἐγγράφου εἰδοποίησαν ἀπειλοῦντες τοὺς Ῥώσσους, ὅτι, ἂν ἐζήτουν νὰ λάβωσι σχέσιν τινὰ πρὸς τοὺς ἐγχωρίους, ἤθελον ἀποδιώξειν αὐτοὺς μὲ σφαίρας τοῦ κανονίου. « Οἱ ὁμογενεῖς ἡμῶν,» παρατηροῦν αἱ ἰσχυρογνώμονες ἀρχαὶ, « δὲν ἐπιθυμοῦσι νὰ ἐμπορεύωνται μὲ ξένα κράτη· διότι δὲν χρειαζόμεθα τίποτε ἀπὸ τοὺς ξένους. Μολονότι ἀλλοεθνεῖς συγχωροῦνται νὰ ἐμπορεύωνται εἰς τὴν Ναγγασάκην, καὶ εἰς αὐτὸν ὅμως τὸν λιμένα δὲν εἶναι δεκτοὶ εἰμὴ ἐκεῖνοι, πρὸς οὓς πολὺν χρόνον διετηρήσαμεν φιλικὰς σχέσεις, καὶ οὔτε πρὸς αὐτοὺς δὲν ἐμπορευόμεθα χάριν κέρδους, ἀλλὰ δι' ἄλλους ἀξιολόγους σκοπούς. Ἐκ τῶν ἀλλεπαλλήλων παρακλήσεων, τὰς ὁποίας ἄχρι τοῦδε μᾶς ἐκάμετε, συμπεραίνομεν ὅτι φαντά-

ζεσθε τὰ ἔθιμα τῆς πατρίδος ἡμῶν ὅμοια μὲ τὰ τῆς ἰδικῆς σας· ἀλλὰ πολὺ λανθάνεσθε οὕτω φρονοῦντες. Εἰς τὸ μέλλον καλήτερον νὰ μὴ λέγητέ τι περὶ ἐμπορικῆς συγκοινωνίας.»

Ἡ Ναγγασάκη νομίζεται ὅτι περιέχει 70,000 κατοίκων. Ὁ λιμὴν εἶναι ἄριστα προφυλαγμένος· ἔχει ἐπίμηκες σχῆμα, καὶ τὸ ὕδωρ βαθμηδὸν καὶ ταχέως ἐλαττοῦται κατὰ τὸ βάθος, ἀπὸ 40 ὀργυιὰς ἔξω τοῦ λιμένος, εἰς 4 ὀργυιὰς πλησίον τοῦ Ὁλλανδικοῦ ἐμπορείου. Αἱ οἰκίαι τῶν Ἰαπονικῶν πόλεων, ὡς δεικνύει ἡ εἰκονογραφία (σελ. 145), εἶναι γενικῶς μονόστεγοι, καὶ ὡς ἐπιτοπλεῖστον ξύλιναι· ὅθεν καὶ κατέχουσιν αἱ πόλεις μεγάλην ἔκτασιν ἐπιφανείας. Αἱ ὁδοὶ εἶναι στεναί· καὶ αἱ οἰκίαι, ἐκτὸς τῶν πλουσίων, ἵστανται ἐγγὺς ἀλλήλων.

Ἀλλὰ μολονότι τὸ ἐξωτερικὸν ἐμπόριον τῆς Ἰαπὰν εἶναι ὀλιγώτατον, περιωρισμένον εἰς τοὺς Ὁλλανδοὺς καὶ τοὺς Σίνας, ἡ ἐσωτερικὴ ὅμως συγκοινωνία καὶ διὰ θαλάσσης καὶ διὰ ξηρᾶς εἶναι μεγίστη. Ἐν ἑκάστῳ λιμένι εὑρίσκεται τελώνιον, ἔχον τὴν ἐπιστασίαν τῆς φορτώσεως καὶ τῆς ἐκφορτώσεως τῶν πραγματειῶν, τῆς δασμολογίας, κλπ. Ὑπάρχουσι δὲ καὶ λιμενάρχαι. Πρὸς εὐκολίαν τῶν ἐμπόρων ἐκδίδεται ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως ἐμπορικὴ ἐφημερὶς, ἥτις περιέχει τιμολόγιον τῶν ἐμπορευμάτων εἰς διάφορα μέρη τῆς αὐτοκρατορίας. Παρατηρεῖται δὲ καὶ ἡ κατάστασις τῶν καρπῶν, καὶ εἰδήσεις κοινοποιοῦνται ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρόν. Ἡ μεγάλη ποικιλία ὡς πρὸς τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς Ἰαπὰν ἐπαυξάνει τὸ ἐσωτερικὸν ἐμπόριον. Τὸ βόρειον μέρος τῆς Νιφῶνος, λόγου χάριν, εὐπορεῖ ἀπὸ ξύλα, ἀλλὰ στερεῖται ἀπ' ὀρύζιον, ἀφθόνως φυόμενον εἰς τὰ νότια μέρη· ὅθεν τὰ δύο ταῦτα εἴδη ἐπιφέρουσι μεγάλην κίνησιν. Ἡ καλλιέργεια τοῦ βαμβακίου, ἡ κατασκευὴ τοῦ ἅλατος, ἐκτεταμένα ἰχθυοτροφεῖα εἰς τὰς παραλίας, ἡ παραγωγὴ τοῦ τείου καὶ τῆς νικοτιανῆς, ἅτινα τόσον πολὺ μεταχειρίζονται ὥστε κατήντησαν ἀναγκαῖα τῆς ὑπάρξεως, ἡ περίθαλψις τοῦ μεταξοσκώληκος καὶ ἡ μεταξουργία, ἡ ἐργασία τοῦ χαλκοῦ, καὶ ἡ ἐξ αὐτοῦ κατασκευὴ λεβήτων καὶ ἄλλων μαγειρικῶν σκευῶν, ἡ μαχαιροποιΐα, ἡ κατασκευὴ μεταλλικῶν κατόπτρων, φαρφούρινα χειροτεχνήματα, καθ' ἃ ὑπερβαίνουσι τοὺς Σίνας, ἡ καλλιέργεια φυτικῶν προϊόντων, ἅτινα προτιμῶσιν ὡς εἶδος τροφῆς μετὰ τὸ ὀρύζιον καὶ τοὺς ἰχθῦς, ὅλα ταῦτα καὶ ἄλλα ὅμοια παρέχουσιν εἰς τοὺς Ἰαπονοὺς δραστηρίαν ἐνασχόλησιν.

Ἡ καταγωγὴ τῶν Ἰαπονῶν εἶναι ἀβέβαιος· ἐκ τῆς μορφῆς τῶν χαρακτήρων των ὑποτίθενται ὅτι ἀνήκουν εἰς τὸ Μογγολικὸν γένος. Τὸν πολιτισμὸν αὐτῶν πιθανὸν ὅτι ἔλαβον ἐκ τῆς Κίνας. Κατὰ τὴν ἐγχώριον χυδαϊκὴν παράδοσιν, κατάγονται ἀπὸ ἡμιθέους. Τῶν ἡμιθέων τούτων ἀπόγονος νομίζεται ὁ Δαΐρης, ἤτοι ὁ πνευματικὸς αὐτοκράτωρ. Οὗτος εἶχε ποτὲ ὅλην τὴν ἐξουσίαν εἰς τὰς χεῖράς του, μολονότι ἐνήργει αὐτὴν κατὰ μέγα μέρος δι' ἐπιτρόπου, ὅστις ἔφερε τὸ ἐπίσημον ὄνομα Κοῦβος, καὶ ἦτον ἀρχιστράτηγος, κατέχων ἐνταυτῷ καὶ ἄλλας τῶν πρωτίστων θέσεων. Ἡ φιλοδοξία ὅμως ἐπὶ τέλους παρεκίνησεν ἕνα τῶν ἐπιτρόπων τούτων νὰ ὀρεχθῇ τῆς ὑπερτάτης δυνάμεως· καὶ ἐκ τούτου προέκυψαν αἱματώδεις ἀγῶνες, οἵτινες πολὺν χρόνον ἐτάρασσον τὴν Ἰαπονίαν· ἔλαβον δὲ τέλος περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς δεκάτης ἑβδόμης ἑκατονταετηρίδος, καθ' ὃν χρόνον Κοῦβός τις, μετὰ φοβερὰς θυσίας, ἐπέτυχε νὰ στερεώσῃ τὴν ἐξουσίαν του. Ἀλλὰ μολονότι ὁ Δαΐρης ἀπεστερήθη πάσης πραγματικῆς δυνάμεως, οἱ πανοῦργοι ὅμως Κοῦβοι διετήρησαν τὴν κληρονομικὴν αὐτοῦ ὕπαρξιν, προσποιούμενοι πάντοτε ὅτι σέβονται αὐτὸν τὰ μέγιστα, καὶ ὑπακούουσιν εἰς τὰς ἐντολάς του. Ὁποιοσδήποτε τῶν ἐκδιδομένων νόμων πρέπει νὰ ἔχῃ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Δαΐρου. Διατηρεῖται δ' ἐν Μεάκῳ μεγαλοπρεπέστατα ὡς ἱερὸν ὑποκείμενον· καὶ εἰς τακτὰς περιόδους, ἐκ μακρῶν διαλειμμάτων, ἐπισκέπτεται αὐτὸν ὁ Κοῦβος, καὶ προσφέρει τὴν πλαστήν του προσκύνησιν.

Τὴν ὑπερτάτην ἀρχὴν ἐν Ἰαπονίᾳ ἐμποροῦμεν νὰ στοχαζώμεθα ὡς διῃρημένην μεταξὺ τοῦ αὐτοκράτορος καὶ ὀλίγων τινῶν ἐκ τῶν προκρίτων βασιλοπαίδων. Ὁ αὐτοκράτωρ, καίτοι ἀπόλυτος θεωρούμενος, δὲν εἶναι πραγματικῶς τοιοῦτος, ἐπειδὴ τὸ συμβούλιον αὐτοῦ ἔχει μεγίστην ἐπιρροὴν εἰς τὰ πολιτικά. Ἡ κοινωνία διαιρεῖται εἰς διαφόρους κλάσεις — βασιλόπαιδας, εὐγενεῖς, ἱερεῖς, στρατιώτας, ἐμπόρους, χειροτέχνας, χωρικοὺς, καὶ δούλους. Τὸ στρατιωτικὸν ἐπάγγελμα τιμᾶται μεγάλως. Ὁ λαὸς ἔχει μεγίστην ὑπακοὴν εἰς τὴν ἐξουσίαν· τοῦτο δὲ προέρχεται καὶ ἐκ τῆς αὐστηρότητος τῶν νόμων, καὶ ἐκ τῶν ἐπικρατούντων δογμάτων τοῦ Κομφυκίου. Αἱ οἰκογένειαι τῶν βασιλοπαίδων, οἵτινες στέλλονται νὰ διοικῶσι μακρυνὰς ἐπαρχίας, ὑποχρεοῦνται νὰ διαμένωσιν εἰς τὴν Ἕδον· οὖσαι δὲ εἰς τὰς χεῖρας τοῦ αὐτοκράτορος, ἐνισχύουσι μεγάλως τὴν ἐξουσίαν του.

Οἱ Ἰαπονοὶ πρεσβεύουσι τὸ εἶδος τῆς εἰδωλολατρείας τὸ καλούμενον Βουδδισμὸς, εἰσαχθὲν εἰς τὴν χώραν των ἐκ τῆς Κίνας περὶ τὰ μέσα τῆς ἕκτης ἀπὸ Χριστοῦ ἑκατονταετηρίδος. Ὑπάρχει δὲ καὶ ἡ ἀρχαιοτέρα θρησκεία τῆς Ἰαπὰν, καίτοι τὰ μέγιστα διεφθαρμένη. Αἱ δοξασίαι τοῦ Κομφυκίου καὶ τῶν Βραχμάνων εὑρίσκονται προσέτι, συμμεμιγμέναι μετὰ πολλῶν χαμερπεστάτων δεισιδαιμονιῶν.

Πολλοὶ ὅμως τῶν πεπαιδευμένων Ἰαπονῶν εἶναι ὑλισταί.

Ἐνταῦθα κλείομεν τὴν ἔποψιν τῆς Ἰαπὰν, μιᾶς βέβαια τῶν ἀξιολογωτέρων αὐτοκρατοριῶν. Πρὸ πολλοῦ ἐμπεριέχεται εἰς αὐτὴν μέγας βαθμὸς τοῦ παρ' ἡμῖν λεγομένου πολιτισμοῦ —καὶ ἀνωτάτη ἐξουσία, καὶ νόμοι, καὶ ἀστυνομία, καὶ λεωφόροι μετὰ ξενοδοχείων διὰ τοὺς ὁδοιπόρους, καὶ τακτικὰ ταχυδρομεῖα, καὶ τέχναι καὶ χειροτεχνήματα, καὶ σχολεῖα πρὸς ἐκπαίδευσιν τῆς νεολαίας. Ἡ ἀνάγνωσις καὶ ἡ γραφὴ εἶναι κοινότατα· ἐπέδωκαν οὐκ ὀλίγον εἴς τινας τῶν ἐπιστημῶν· ἔχουσι διασκεδάσεις, ὡς τὰς θεατρικὰς, καὶ ἄλλας· ἀγαπῶσι τοὺς κήπους· καὶ μολονότι τὸ διοικητικὸν σύστημα εἶναι κατάλληλον νὰ ἐμπνέῃ θαυμασμὸν μὲν ἑαυτῶν περιφρόνησιν δὲ τῶν ξένων, ὑπάρχει ὅμως εἰς τὸν λαὸν εὐμενέστατον καὶ ἐλευθεριώτατον πνεῦμα. Ἡ περιέργειά των εἶναι ἀκόρεστος. Τὰ ἤθη των ὄχι ἄμεμπτα· ἀλλ' ὑπερβαίνουσι τοὺς παραθαλασσίους Σίνας, ἔχοντες πλειοτέραν ὑπερηφανίαν, καὶ ὄχι τοσαύτην διπροσωπίαν. Οἱ πλεῖστοι τοῦ λαοῦ ἀσμένως ἤθελον συγκοινωνεῖ πρὸς τοὺς ἀλλοεθνεῖς, ἂν ἐπετρέποντο· καὶ ἴσως ὁ χρόνος δὲν ἀπέχει πολὺ, καθ' ὃν οἱ Εὐρωπαῖοι θέλουν προσέρχεσθαι ἀκωλύτως εἰς τὴν Ἰαπονίαν, ὡς ἤδη εἰς τὴν Κίναν.

Η ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΛΑΖΑΡΟΥ.

ΕΚ τῶν ὀλίγων, ὅσους ὁ Κύριος ἡμῶν συγκατέβη νὰ γνωρίσῃ ἐκ τοῦ πλησίον, καὶ ν' ἀπαριθμήσῃ μεταξὺ τῶν στενῶν φίλων του, ἦτον ἡ ἐν Βηθανίᾳ οἰκογένεια, συγκειμένη ἐκ τοῦ Λαζάρου καὶ τῶν δύο εὐσεβῶν ἀδελφῶν του, Μάρθας καὶ Μαρίας. Τὸ Εὐαγγέλιον μᾶς εἰδοποιεῖ ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἠγάπα τὴν Μάρθαν καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς, καὶ τὸν Λάζαρον· τοῦτο δὲ εἶναι μᾶλλον παρ' ὅσον μᾶς λέγει περὶ ἄλλης οἱασδήποτε οἰκογενείας· καὶ ἴσως δὲν ἦτον ἄλλη τοιαύτη οἰκογένεια ἐπὶ τῆς γῆς, ἕκαστον μέλος τῆς ὁποίας ἠγαπᾶτο παρὰ τοῦ Κυρίου.

Ἀλλ' ἂς στοχασθῶμεν τί ἠκολούθησε. Μολονότι ἠγαπᾶτο ἡ οἰκογένεια αὕτη ὑπὸ τοῦ Σωτῆρος τοῦ κόσμου, δὲν ἦτον ὅμως ἀπηλλαγμένη θλίψεων· καθότι καὶ νόσος καὶ θάνατος ἐπεσκέφθησαν αὐτήν. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει εἰς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Ἡ ἀρρωστία καὶ ὁ θάνατος δὲν εἶναι προσωποληπται, ἀλλ' ἐπισκέπτονται ἐξίσου τοὺς πλουσίους καὶ τοὺς πτωχοὺς, τοὺς ὑψηλοὺς καὶ τοὺς χαμηλοὺς, τοὺς εὐσεβεῖς καὶ τοὺς ἀσώτους.

Ἠσθένησε Λάζαρος ὁ ἀγαπητὸς φίλος τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡ ἀδελφή του Μαρία ἐμήνυσε πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Κύριε, ἴδε, ὃν φιλεῖς, ἀσθενεῖ· περιμένουσα ἀναμφιβόλως ὅτι ἤθελε ταχύνειν εἰς τὴν οἰκίαν των, καὶ θεραπεύσει τὸν πάσχοντα ἀδελφόν των. Ἀλλ' ἀντὶ τούτου εἰδοποιούμεθα ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἔμεινεν ἐν ᾧ ἦν τόπῳ δύο ἡμέρας, χωρὶς κἂν νὰ στείλῃ φίλον τινὰ πρὸς παραμυθίαν τῶν περιλύπων ἀδελφῶν! Τοῦτο φαίνεται εἰς ἡμᾶς παράξενον. Ἡ πρόσκλησις ἦτο πολλὰ δυνατὴ, καθὸ ἐκ μέρους οἰκογενείας προσφιλεστέρας εἰς τὴν καρδίαν του οἱασδήποτε ἄλλης ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ οἰκογενείας καταλελυπημένης. Ὁ Λάζαρος ἀσθενεῖ, καὶ φοβοῦνται ὅτι ὁ θάνατος ἐγγίζει. Πλὴν ὁ Ἰησοῦς οὔτε κινεῖται πρὸς βοήθειαν αὐτῶν, οὔτε προφέρει λέξιν πρὸς παρηγορίαν των. Τοῦτο εἶναι ἐκπληκτικὸν, καὶ ἔτι ἐκπληκτικώτερον ν' ἀκούωμεν τὸν Σωτῆρα ἡμῶν λέγοντα πρὸς τοὺς μαθητάς του τρεῖς ἡμέρας μετὰ ταῦτα, «Λάζαρος ἀπέθανε, καὶ χαίρω, δι' ὑμᾶς ἵνα πιστεύσητε, ὅτι οὐκ ἤμην ἐκεῖ·» εἰς τοῦτο δὲ προσέθηκε, «Πορεύομαι ἵνα ἐξυπνίσω αὐτόν.»

Ὁ λόγος εἶναι τανῦν πρόδηλος, δι' ὃν δὲν ὑπῆγε πάραυτα νὰ θεραπεύσῃ τὸν Λάζαρον, καὶ νὰ σώσῃ αὐτὸν ἐκ τοῦ θανάτου. Ἂν ἔπραττεν οὕτως, ὁ Θεὸς δὲν ἤθελε δοξασθῆν, ὡς ἐδοξάσθη, διὰ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Λαζάρου. Πόσον ζωηροτέρα πρέπει νὰ ἦτον ἡ εὐγνωμοσύνη τῆς Μάρθας καὶ τῆς Μαρίας, καὶ πόσον βαθύτερον τὸ αἴσθημα τῆς ὑποχρεώσεώς των εἰς τὸν Χριστὸν, διότι ἀνέστησε τὸν ἀδελφόν των ἐκ τοῦ τάφου, ἤδη νεκρὸν τετραήμερον, παρ' ὅσον ἤθελεν εἶσθαι, ἂν εἶχεν ὑπάγει καὶ τὸν θεραπεύσει; Ἂν ὁ Λάζαρος ἁπλῶς ἐθεραπεύετο ἀπὸ τὴν ἀσθένειάν του, τοῦτο ἠδύνατο ν' ἀποδοθῇ εἰς τὴν εὐρωστίαν τῆς κράσεώς του, ἢ εἰς τὴν φύσιν τοῦ πάθους του, ἢ εἰς τὰ μέτρα τὰ ἐπὶ τούτῳ ληφθέντα, ἢ εἰς ἄλλο τι αἴτιον· καὶ οὕτω εἰς τὰ ὄμματα τοῦ κόσμου τὸ θαῦμα τῆς θεραπείας ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὡς μόνον κατὰ φύσιν συμβεβηκός. Ἀλλὰ πόσον ἐδοξάσθη ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ ὁ Θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ, ὅτε, κατὰ τὴν προσταγὴν αὐτοῦ, «Λάζαρε, δεῦρο ἔξω!» ὁ τεθνηκὼς ἐξῆλθε, δεδεμένος τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας μὲ τὰ σάβανα. Τοῦτο ἐξέπληξε πάντα θεατὴν, καὶ ἐνετύπωσεν ἐφ' ἑκάστης καρδίας βαθεῖαν πεποίθησιν ὅτι τὸ θαῦμα ἐνεργήθη διὰ τοῦ δακτύλου τοῦ Θεοῦ. Ἐκ τούτου καὶ πολλοὶ τῶν Ἰουδαίων, οἵτινες εἶδον ὅσα ἔπραξεν ὁ Ἰησοῦς, ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν. Ἐὰν δὲ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἐδοξάσθη τοσούτῳ μᾶλλον διὰ τῆς ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεως τοῦ Λαζάρου, παρ' ὅσον ἤθελε δοξασθῆ θεραπεύων αὐτὸν ἀσθενῆ ὄντα, καὶ σώζων αὐτὸν ἀπὸ θάνατον, δὲν μέλλει νὰ δοξασθῇ ἀπείρως περισσότερον διὰ τῆς τελευταίας καὶ ἐνδόξου ἀναστάσεως ὅλων τῶν μαθητῶν αὐτοῦ τῶν κεκοιμημένων εἰς τὸ χῶμα τῆς γῆς, παρ' ὅσον ἤθελε δοξασθῆν, ἐὰν διεφύλαττεν αὐτοὺς ἅπαντας ἀπὸ ἀσθένειαν καὶ θάνατον; Ἡ ἐκ τοῦ μνήματος ἀνάστασις τοῦ Λαζάρου εἶναι ἓν τῶν μεγίστων θαυμάτων ἀφ' ὅσα ἐνήργησεν ὁ Κύριος ἡμῶν ἐνόσῳ διέτριβεν ἐπὶ γῆς, καὶ ἡ ἀνάστασις ὅλων τῶν νεκρῶν κατὰ τὴν ἐσχάτην ἡμέραν, ὁπόταν ἔλθῃ νὰ ἐξυπνίσῃ αὐτοὺς, θέλει εἶσθαι μία τῶν ἐκπληκτικωτέρων ἐνεργειῶν τῆς δυνάμεώς του.

Ἐὰν ὑπερίσχυον αἱ δεήσεις τῆς Μάρθας καὶ τῆς Μαρίας, ὁ ἀδελφός των δὲν ἤθελεν ἀποθάνει, καὶ οὕτω ὁ Κύριος ἡμῶν δὲν ἤθελε λάβει τὴν δόξαν νὰ ἀναστήσῃ αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. Εἰς αὐτὰς ἐφαίνετο ἴσως παράδοξον ὅτι δὲν προσέτρεχεν εἰς βοήθειάν των, ἐνῷ ἔβλεπον τὸν ἀδελφόν των καταπονούμενον ὑπὸ τῆς ἀσθενείας, καὶ τὴν σκιὰν τοῦ θανάτου εἰς τὰ βλέφαρά του ἐπικαθημένην. Ἐκεῖνος δ' ἐγνώριζε τὴν θλῖψιν τῆς καρδίας των, καὶ εὐσπλαγχνίζετο αὐτὰς, μολονότι ἐσιώπα, καὶ οὔτε βῆμα πρὸς αὐτὰς ἐβάδισεν ἐν διαστήματι δύο ἡμερῶν. Ἡ περισσὴ ἀγάπη, καὶ ὄχι ἡ ἔλλειψις αὐτῆς, τὸν ἀπεμάκρυνε πρὸς καιρόν. Ὁ σκοπὸς αὐτοῦ ἦτο νὰ κάμῃ μᾶλλον, παρ' ὅσον ἠδύνατο νὰ ἐζήτησαν ἢ διενοήθησαν ἐκεῖναι, μολονότι ἐφαίνετο ὡς νὰ τὰς παρέβλεπεν ἐξ ὁλοκλήρου Ἤλπιζον ὅτι ἤθελεν ἀπαλλάξει τὸν ἀδελφόν των ἀπὸ τὴν χεῖρα τῆς ἀσθενείας, ἀλλ' ἐκεῖνος ἐμελέτα νὰ τὸν ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὸ κράτος τοῦ θανάτου, ἤδη παραδόντος αὐτὸν χεῖρας καὶ πόδας δεδεμένον εἰς τὸν τάφον.

Ἤθελεν ἆρά γε ἀποθάνει ποτὲ ἀγαπητός τις μαθητὴς τοῦ Χριστοῦ, ἐὰν τὰ δάκρυα καὶ αἱ προσευχαὶ τῶν φίλων ἠδύνανο νὰ τὸ ἐμποδίσωσιν; Οὐδεὶς, βέβαια· ἀλλὰ τότε πῶς ἠδύνατο ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ νὰ δοξασθῇ ἀνεγείρων τὸν λαόν του τὴν τελευταίαν ἡμέραν;

Ἡ Μάρθα καὶ ἡ Μαρία ἐστοχάσθησαν ὀρθῶς ἀποστεῖλασαι πρὸς τὸν Ἰησοῦν περὶ τοῦ ἀσθενοῦς ἀδελφοῦ των, καὶ ἐξίσου ὀρθῶς πράττομεν ἡμεῖς δεόμενοι ὑπὲρ ἡμῶν αὐτῶν καὶ ὑπὲρ ἄλλων ἐν θλίψει εὑρισκομένων· ἐὰν δὲ πάρυτα δὲν χαρίζῃ τὰ αἰτήματα ἡμῶν ἢ δὲν προστρέχῃ εἰς ἀντίληψιν, ἂς μὴ συμπεραίνωμεν ὅτι μάταιον εἶναι τὸ προσεύχεσθαι. Ἀρνούμενος τὰ ἰδιαίτερα ἡμῶν αἰτήματα, ἐνδεχόμενον νὰ σκοπεύῃ, καθὼς εἰς τὴν περίστασιν τῆς Μάρθας καὶ Μαρίας καὶ χιλίων ἄλλων, νὰ πράξῃ πολὺ μᾶλλον παρ' ὅσον ἡμεῖς αἰτοῦμεν ἢ διανοούμεθα. Ἐὰν εἰσηκούετο ἡ προσευχὴ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ ὅτε εἶπε, « Πάτερ, σῶσόν με ἐκ τῆς ὥρας ταύτης· καὶ εἰ δυνατόν ἐστι, παρελθέτω ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο,» δὲν ἤθελε κατασταθῆν ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου, οὔτε ἤθελεν ἰδεῖ τὸν οὐρανὸν πλήρη ψυχῶν λελυτρωμένων διὰ τοῦ αἵματός του. Ὁ Πατὴρ δὲν ἔσωσε μὲν αὐτὸν ἐκ τῆς ὥρας ἐκείνης, ἣν ἐφοβεῖτο, ἀλλὰ τὸν ἐχάρισεν ἀγαθὸν ἀπείρως μεγαλήτερον, τουτέστι τὸ νὰ σώσῃ ὅλας τὰς ἀπειραρίθμους μυριάδας τῶν ὅσοι θέλουσί ποτε πιστεύσειν εἰς αὐτόν.

Ὁ Ἰησοῦς δὲν ὑπῆγε νὰ ἀνεγείρῃ τὸν Λάζαρον ἀπὸ τὴν κοίτην τῆς ἀσθενείας, ὡς ἐπόθουν καὶ ἤλπιζον αἱ ἀδελφαί του, ἀλλ' ἔπραξέ τι μεγαλήτερον, πορευθεὶς νὰ ἀνεγείρῃ αὐτὸν ἐκ τοῦ ἐν τῷ τάφῳ νεκροκραβδάτου. Κἀνεῖς δὲν πρέπει ποτὲ νὰ λέγῃ ἢ νὰ στοχάζῃται ὅτι τὸ προσεύχεσθαι εἶναι ἀνωφελὲς, ἐπειδὴ δὲν εἰσακούεται ἀμέσως ἡ προσευχή του· διότι εἰς τὴν προκειμένην περίστασιν βλέπομεν ὅτι οἱ παρὰ τοῦ Ἰησοῦ ἀγαπώμενοι δὲν ἔλαβον εὐθὺς τὸ ζητούμενον, καὶ ὅτι ὁ ἀγαπητὸς Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τρὶς αἰτήσας δὲν ἔλαβεν ἀγαθόν τι. Εἰς ἀμφοτέρας ὅμως τὰς περιστάσεις ἐδωρήθη ἀγαθὸν μεγαλήτερον τοῦ αἰτηθέντος.

Ἡ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΑ τῶν Παρισίων, ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ διατηρῇ τὰς ὁδοὺς ἐλευθέρας καὶ ἀσφαλεῖς, δὲν συγχωρεῖ ἐν αὐταῖς ἐμπόδιόν τι, διατάττει τὴν καθαίρεσιν οἴκων οἵτινες ἐπαπειλοῦσι πτῶσιν, ἀπαγορεύει πᾶσαν οἰκοδομὴν, ἥτις ἤθελε σμικρύνει τὸ διάστημα ἢ διακόψει τὸ φῶς, ἐπαγρυπνεῖ εἰς τοὺς ὀψοπώλας, καὶ ἐπιβάλλει αὐστηρὰς συμφωνίας εἰς τοὺς μεταπράτας.

Πρὸς καθαρισμὸν τῶν ὁδῶν, ὑποχρεόνει πάντα κάτοικον νὰ σαρόνῃ τὸ ἔμπροσθεν τῆς κατοικίας αὐτοῦ μέρος· ἐνασχολεῖ 500 ἐργάτας νὰ σαρόνωσι καθ' ἑκάστην πρωΐαν τὰς προκυμαίας, τὰς γεφύρας, τὰς δημοσίους πλατείας, τὰ διασταυρώματα, καὶ τὰς αὔλακας τῶν ὑδάτων, ἡ ἐπιφάνεια τῶν ὁποίων ὑπολογίζεται ὡς 730,000 μέτρων· πληρόνει 500,000 φράγκα κατ' ἔτος εἴς τινα ἐργολάβον διὰ ν' ἀφαιρῇ τὰς ἀκαθαρσίας τῆς πόλεως· φροντίζει ν' ἀφαιρῆται ὁ πάγος τὸν χειμῶνα, καὶ διατηρεῖ πάντοτε εἰς καθαριότητα καὶ εἰς ἀκώλυτον ῥοὴν τὰς 120,000 μέτρων (τριάκοντα λεύγας) τὰς ἀνεῳγμένας ὑπὸ τὰς ὁδοὺς τῶν Παρισίων.

Πρὸς φωτισμὸν τῶν ὁδῶν κάμνει νὰ ἀνάπτωνται εἰς αὐτὰς καθ' ἑκάστην νύκτα χιλιάδες τινὲς λύχνων, καὶ τὴν στιγμὴν ταύτην ἀντικαθιστᾷ σχεδὸν πανταχοῦ ἀντὶ ἐλαίου τὸ φωτιστικὸν ἀέριον, τὸ ὁποῖον περνᾷ ἀκωλύτως ἀπὸ συνοικίας εἰς συνοικίαν, καὶ ἐξ ὁδοῦ εἰς ὁδὸν, ἀναδίδον τὴν φλόγα του εἰς 5000 χωριστὰ μέρη.

Πρὸς καθαρισμὸν τῶν ὁδῶν ἐν διαστήματι τοῦ θέρους, ὑποχρεόνει τοὺς κατοίκους νὰ ῥαντίζωσι, δὶς τῆς ἡμέρας ἐν καιρῷ τοῦ καύσωνος, τὸ πρὸ τῶν οἴκων αὐτῶν λιθόστρωτον ἔδαφος, καὶ πληρόνει ἐργολάβον τινὰ ἐπιφορτισμένον νὰ διαχύνῃ εἰς πᾶν σημαντικὸν μέρος, τὸ μᾶλλον ἐκτεθειμένον εἰς τὴν ἡλιακὴν θερμότητα, τεχνητὴν δρόσον, ἥτις στερεόνει τὸ πάτημα τῶν ἵππων, καὶ καταταθίζει τὸν ἐπιβλαβῆ κονιορτόν.

Η ΓΕΝΟΥΑ.

Πόλις καὶ Λιμὴν τῆς Γενούας.

Ἡ ΓΕΝΟΒΑ, ἡ Γένουα, ἡ Μεγαλοπρεπὴς, ὡς ἐκαλεῖτο εἰς τοὺς χρόνους τῆς εὐκλείας της, εἶναι πόλις κυρίως ἐμπορική. Ἡ περίχωρος, πετρώδης ὡς ἐπιτοπλεῖστον, οὔτε φυτικὴν οὔτε ζωϊκὴν τροφὴν παράγει ἱκανὴν πρὸς διατήρησιν τῶν ἐγκατοίκων. Ὅθεν, ἂν οἱ ἀρχαῖοι Γενουήνσιοι περιωρίζοντο ἁπλῶς εἰς τὴν γεωπονίαν, ἠθέλομεν βλέπει τὴν σήμερον, ἀντὶ μεγαλοπόλεως μετὰ λαμπρῶν οἰκοδομῶν καὶ πλουσίων ἐμπόρων, τὰς εὐτελεῖς μόνον καλύβας ὀλίγων τινῶν ἀγροίκων γεωργῶν καὶ πτωχῶν ἁλιέων. Κατ' εὐτυχίαν, ἀπ' ἀρχῆς οἱ Γενουήνσιοι διεύθυναν τοὺς ἀγῶνάς των ὡς ἡ φύσις αὐτὴ τῶν πραγμάτων καθωδήγει, καὶ πρῴμα ἠξιώθησαν μεγίστης ὑπολήψεως ὡς χειροτέχναι καὶ ἔμποροι. Ἐκ τῆς ἰδίας αὐτῶν γῆς δὲν ἐπορίζοντο ἀρκούντως τὰ πρὸς ζωὴν ἀναγκαῖα, ἀλλ' ἀπελάμβανον καὶ ταῦτα, καὶ περιπλέον τὰ εἰς τρυφὴν ἀπαιτούμενα, ἐκ τῆς ἀνταλλαγῆς καὶ δοσοληψίας τῆς ἐνεργουμένης πρὸς ὅλας τὰς ἐπὶ τῆς Μεσογείου εὐφόρους χώρας, καὶ ἐκ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν μετεχειρίζοντο τὰ κεφάλαιά των εἰς πᾶσαν πολιτείαν τῆς Εὐρώπης πρὸ τῆς συστάσεως χρηματιστικῶν τραπεζῶν. Τὰ προϊόντα τῆς δυτικῆς καὶ ἀρκτῴας Εὐρώπης, καὶ τῆς Ἱσπανίας, Ἀφρικῆς, Σικελίας, καὶ τῆς Ἀνατολῆς, κατήντων εἰς τὸ ἐμπορικὸν τοῦτο κέντρον, καὶ ἡ μεταφορὰ καὶ διανομὴ αὐτῶν ἐπρομήθευον ἔργον εἰς τοὺς Γενουηνσίους, ὡς ἰδιοκτήτας πλοίων, ὑποδοχεῖς πραγματειῶν, μεσίτας, καὶ ἐμπόρους. Κατὰ τὸν χαρακτῆρα οἱ Γενουήνσιοι ὡμοίαζον τοὺς Ὁλλανδούς, τῶν ὁποίων ὁ ἐθνικὸς χαρακτὴρ ἐμορφώθη κατὰ μέγα μέρος ἐκ τῶν φυσικῶν χαρακτήρων τοῦ τόπου των· πάντοτε διεκρίνοντο, ὡς καὶ τὴν σήμερον ἀκόμη, διὰ σωφροσύνην, φιλοπονίαν, λιτότητα, καὶ φειδὼ,—ποιότητας ἐμπνεούσας πεποίθησιν εἰς τὰς ἐμπορικὰς πράξεις.

Κεῖται δ' ἡ Γένουα ἐντὸς μυχοῦ ἐν εὐρυχώρῳ κόλπῳ, ὅστις ἐκτείνεται μηνοειδῶς ἐκ τῶν παραλίων τῆς Γαλλίας μέχρι τῶν τῆς Τοσκάνας. Ταῦτα ἦσαν τὰ παράλια τῆς ἀρχαίας δημοκρατίας. Ὁ λιμὴν ἔχει τὸ αὐτὸ σχῆμα, καὶ εἶναι περίπου ἓν ἥμισυ μίλιον κατὰ τὸ μῆκος· προφυλάττουσι δὲ τὴν εἴσοδον αὐτοῦ δύο προκυμαῖαι, ἥμισυ μόνον μίλιον ἀλλήλων ἀπέχουσαι κατὰ τὸ στενώτερον μέρος. Ἡ ἐκ τῆς θαλάσσης θεωρία τῆς πόλεως εἶναι τῳόντι μεγαλοπρεπής· Διάφοροι λόφοι ἀνυψοῦνται ἐκ τοῦ λιμένος, σχηματίζοντες ἡμικύκλιον, ἐπὶ τῆς κατωφερείας τοῦ ὁποίου ἡ πόλις ἐν μέρει εἶναι ᾠκοδομημένη· σειρὰ δὲ περικαλλῶν οἰκοδομῶν δύο μίλια ἐκτεινομένη, ὡσεὶ πτέρυγες, καλύπτει στενήν τινα λωρίδα γῆς μεταξὺ τῆς θαλάσσης καὶ τῶν γειτονικῶν ὑψωμάτων. Μαρμάρινα παλάτια ὑπὸ κήπων περικυκλωμένα, μετὰ ἐκκλησιῶν καὶ μοναστηρίων, ἀνυψοῦνται τὸ ἓν ὑπὲρ τοῦ ἄλλου ἐπὶ τῶν ἀποτόμων πλευρῶν τῶν ὄπισθεν λόφων· εἰς δὲ τὰς κορυφὰς τούτων φαίνονται, ὡς κορωνὶς, προμαχῶνες, φρούρια, καὶ κανονοστάσια, διπλῆν γραμμὴν ὀχυρωμάτων ἀποτελοῦντα, ἥτις ὑπερασπίζει τὴν πόλιν κατὰ τὸ μέρος τῆς ξηρᾶς·—τὸ μῆκος τῆς ἐξωτέρας γραμμῆς ὑπερβαίνει τὰ ὀκτὼ μίλια. Ἐπέκεινα τῶν λόφων τούτων εἶναι τὰ ὑψηλότερα Ἀπέννινα. Αἱ ὁδοὶ τῆς Γενούας ὡς ἐπιτοπλεῖστον εἶναι στεναὶ, σκοτειναὶ, ἀπότομοι, καὶ λοξαὶ, κατασκευασθεῖσαι, ὡς αἱ τῆς Βενετίας, μόνον διὰ πεζοὺς διαβάτας, καὶ ὁμοιάζουσαι πολὺ μᾶλλον τὰς τῶν Τουρκικῶν πόλεων παρὰ τὰς τῶν Εὐρωπαϊκῶν. Ἡ ὁδὸς Βάλβη καὶ ἡ Καινὴ ὁδὸς εἶναι εὐρύχωροι, ἑκατέρωθεν ἔχουσαι τὰ μαρμάρινα παλάτια τῶν Γενουηνσίων εὐπατριδῶν, ἐξ ὧν τινὰ περιέχουσι συλλογὰς ζωγραφιῶν, ἄλλως τε λαμπρὰ ὄντα καὶ διὰ τὴν ἀρχιτεκτονικὴν καὶ διὰ τὰ ἐσωτερικά των κοσμήματα. Πολλαὶ τῶν ἐκκλησιῶν εἶναι ὡραῖαι, καὶ τὸ ἀρχαῖον παλάτιον τῶν Δουκῶν μετὰ διαφόρων ἄλλων οἰκοδομῶν εἶναι ἀντικείμενα πολλοῦ λόγου ἄξια.

Ἡ Γένουα καὶ ἡ περίχωρος, ἥτις διαιρεῖται εἰς ἑπτὰ ἐπαρχίας, εἶναι τὴν σήμερον Δουκάτον συνιστῶν μέρος τοῦ βασιλείου τῆς Σαρδινίας. Ἡ ἐπαρχία τῆς Γενούας περιέχει 208,000 κατοίκων. Ὁ πληθυσμὸς τῆς πόλεως εἶναι 94,000, ὁ δὲ τῶν προαστείων 20,000. Διάφοροι μικραὶ παραθαλάσσιαι πόλεις εὑρίσκονται εἰς τὴν ἐπαρχίαν. Τὸ Δουκάτον ἔχει ἴδιά του καταστήματα—ἀνώτατον δικαστήριον, καὶ πανεπιστήμιον,—καὶ Γενουήνσιοι κατέχουσι τὰς πολιτικὰς θέσεις. Ἡ φρουρὰ διατηρεῖται εἰς ἐντελῆ πειθαρχίαν, καὶ ἡ εὔνοια τῶν κατοίκων ζητεῖται ἐπιμελέστατα. Τὸ ἐλευθέριον δὲ τοῦτο πνεῦμα τῆς κυβερνήσεως εἶναι τὰ μέγιστα ἐπαινετὸν, καὶ ἴσως ἀναγκαῖον, καθότι ἡ Γένουα πλεῖστον χρόνον ἀπήλαυεν ἀνεξάρτητον ὕπαρξιν, καὶ πολλαὶ ἀρχαῖαι προλήψεις ὑπάρχουν ἔτι μεταξὺ τῶν Γενουηνσίων καὶ τῶν Πεδεμοντίνων, αἵτινες μάλιστα, ὡς ἐκ τῆς βιαίας ἑνώσεως αὐτῶν διὰ τῆς ἐν Βιέννῃ Συνθήκης τοῦ 1815, ἐπὶ μᾶλλον ἰσχυροποιήθησαν.

Ἡ παρακμὴ τοῦ ἐμπορίου τῆς Γενούας πρέπει ν' ἀποδοθῇ εἰς ἐσωτερικὰς στάσεις καὶ εἰς ξένας ἁρπαγὰς, ὡς καὶ εἰς τὰς μεταβολὰς ἐκείνας, αἵτινες συμβαίνουσι κατὰ τὴν φυσικὴν φορὰν τῶν πραγμάτων· ἀλλ' εἶναι ἀκόμη ἀρκετὰ ἐκτεταμένον, καὶ δὲν ἔπαυσε προοδεῦον ἀπὸ τῆς εἰρήνης. Τὰ πλοῖά των ἐμπορεύονται εἰς τὴν Ἀνατολὴν, τὸν Εὔξεινον Πόντον, τὴν Βαλτικὴν Θάλασσαν, τὴν Ἀμερικὴν, καὶ τὰς Δυτικὰς Ἰνδίας· ἐπισκέπτονται δὲ καὶ τὰ παράλια τοῦ Εἰρηνικοῦ Ὠκεανοῦ. Τὸ 1832 ὁ ἀριθμὸς τῶν πλοίων ὅσα ἐμβῆκαν εἰς τὸν λιμένα ἦτο 2857, ἐξ ὧν 2283 ἔπλεον ὑπὸ τὴν Σαρδινικὴν σημαίαν, καὶ ἐκ τοῦ τελευταίου τούτου ἀριθμοῦ 427 ἦσαν ἐκ τοῦ Εὐξείνου Πόντου, καὶ 641 ἀπ' ἔξωθεν τοῦ Ἡρακλείου Πορθμοῦ, περιλαμβάνοντα 47 ἐξ Ἀμερικῆς. Διὰ τοῦ λιμένος τῆς Γενούας ἐξάγονται τὰ προϊόντα ἐκτεταμένης καὶ καρποφόρου περιοχῆς, συνιστάμενα εἰς ὀρύζιον, ὀπώρας, ἔλαιον, μετάξιον, καὶ κάνναβιν· προσέτι τὰ χειροτεχνήματα τῆς πόλεως αὐτῆς,—μεταξωτὰ, δαμασκηνὰ, βελοῦδον, ἐλαφρὰ μάλλινα, βαμβακερὰ, καὶ χαρτίον. Τὰ ἐμπορεύματα, τὰ μὴ δι' ἐσωτερικὴν ἀνάλωσιν, ἀποβιβάζονται καὶ ἀποταμιεύονται εἰς τὸν ἀτελῆ

λιμένα Porto Franco, καὶ πάλιν ἐξάγονται χωρὶς νὰ πληρόνωσι δασμόν. Τὰ εἰσαγόμενα συμποσοῦνται εἰς 300,000,000 γροσίων, τὰ δ' ἐξαγόμενα εἰς 200,000,000.

Πλατυτέραν περιγραφὴν τῆς Γενούας κατεχωρήσαμεν εἰς τὸν Τέταρτον Τόμον τῆς Ἀποθήκης, Σελίδι 146, ὅπου ἐλαλήσαμεν συντόμως καὶ περὶ τῆς ἱστορίας αὐτῆς.

ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΠΡΟΣ ΝΕΟΝ ΑΝΔΡΟΓΥΝΟΝ.

ΜΕΤΑ σταθερὰν ἀμοιβαίαν ἀγάπην ἱκανῶν ἐτῶν, ἔμελλον ἤδη νὰ ἑνωθῶσι διὰ τοῦ τρυφερωτάτου δεσμοῦ νέος τις, φρόνιμος καὶ θεοσεβὴς, καὶ νεᾶνις ἐρασμία καὶ ἐνάρετος. Διὰ τῆς ἐπιμελείας καὶ οἰκονομίας του ὁ νέος, ὅστις πρὸ χρόνων ἐπεστάτει τὰς ὑποθέσεις ἐργαστηρίου τινὸς, ἠδυνήθη τόσα νὰ φυλάξῃ, ὥστε νὰ κάμῃ μικράν τινα ἀρχὴν τοῦ πραγματεύεσθαι διὰ ἴδιον αὐτοῦ λογαριασμόν. Κατὰ τὴν φρόνιμον δὲ συμβουλὴν τῶν συγγενῶν καὶ φίλων του, ἐνοικίασε μικρόν τι ἐργαστήριον, ἀλλ' εἰς ἐπωφελῆ θέσιν, καὶ ἠγόρασε μικράν τινα ποσότητα καλῶν εἰδῶν, ἐλπίζων ὅτι ἤθελε δυνηθῆ, προσωπικῶς καθ' ὅλα ἐπιστατῶν, εἰς μικρὰ κέρδη εὐχαριστούμενος, καὶ ταχέως γυρίζων τὰ ὀλίγα του χρήματα, νὰ κερδαίνῃ τὰ πρὸς ζωὴν, καὶ ν' ἀποφύγῃ τὰς περιπλοκὰς καὶ τὰς στενοχωρίας, αἵτινες τοσάκις προφθάνουσι τοὺς νέους πραγματευτὰς, ὅσοι ἀνοήτως ζητοῦν νὰ κάμωσιν εὐθὺς εὐθὺς μεγάλην ἐπίδειξιν. Ἡ μετριοφροσύνη καὶ ὁ συνετὸς τρόπος, καθ' ὃν ἐμελέτα ὁ νέος νὰ κάμῃ ἔναρξιν τῆς ἀνεξαρτήτου ζωῆς του, ἐνεκρίθησαν ὁλοτελῶς ὑπὸ τοῦ πατρὸς τῆς μελλονύμφου· ὅστις, μετρήσας εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ τὰ ὀλίγα χρήματα, ὅσα ἡ κόρη ἐκ τοῦ ἔργου της εἶχε κερδήσειν εἰς διάστημα πολλῶν ἐτῶν μετὰ τόκου ἐπ' αὐτῶν, προσέθηκε ἴδιόν του δῶρον γρόσια . . . .

Ἀπέτεινεν ἀκολούθως ὁ πατὴρ λόγον πρὸς τὸ μέλλον ἀνδρόγυνον, ὡς ἑπομένως·—Φίλτατα τέκνα, θέλω σᾶς δώσει κανόνα τινὰ ὡς ὁδηγόν σας διὰ τοῦ βίου,—Ὅσα ἐστὶν ἀληθῆ, ὅσα σεμνὰ, ὅσα δίκαια, ὅσα ἁγνὰ, ὅσα προσφιλῆ, ὅσα εὔφημα, εἴτις ἀρετὴ καὶ εἴτις ἔπαινος, ταῦτα λογίζεσθε.

Τέκνα μου, ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ εἰλικρίνεια ἂς ἦναι ἡ βάσις ὅλης τῆς συναναστροφῆς σας, καὶ τῆς πρὸς ἀλλήλους καὶ τῆς πρὸς τὴν κοινωνίαν ἐν γένει· ποτὲ νὰ μὴ προσποιῆσθε, ποτὲ νὰ μὴ καταντήσητε εἰς τὴν ἀνάγκην τοῦ ὑποκρύπτειν· ὅλα τὰ λόγια καὶ τὰ ἔργα σας νὰ ἦναι σαφῆ καὶ καθαρὰ ὡς τὸ φῶς τῆς ἡμέρας. Ὁ λόγος τῆς ἀληθείας, αἱ θεόπνευστοι Γραφαὶ, ἂς ἦναι τὸ κριτήριον καὶ τὸ διευθυντήριον τῆς διαγωγῆς σας· ἅπαντες οἱ σχέσιν τινὰ πρὸς ὑμᾶς ἔχοντες, ἂς ἦναι τόσον σταθερῶς πεπεισμένοι περὶ τῆς καθ' ὅλα φιλαληθείας σας, ὥστε νὰ μὴ χρειάζωνται κἀμμίαν ἐπιβεβαίωσιν τῶν ὅσα ἁπλῶς λέγετε. Τότε δὲ, ἀλλ' ὄχι πρὶν τότε, ἐμπορεῖτε μὲ δικαίωμα ἀναμφισβήτητον ν' ἀπαιτῆτε φιλαλήθειαν καὶ παρὰ τῶν ἄλλων, καὶ τότε μόνον ἐμπορεῖτε νὰ ἐλπίζητε ὅτι καὶ οἱ περὶ ὑμᾶς θέλουν λάβειν ὀρθὰς ἐντυπώσεις περὶ τῆς ἀξιολογότητος τῆς ἀληθείας. Ὁποιαδήποτε διδασκαλία καὶ ἂν μεταδίδηται εἰς τέκνα καὶ δούλους ὡς πρὸς τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ λαλεῖν τὴν ἀλήθειαν, καὶ τὴν ἁμαρτίαν τοῦ ψευδολογεῖν, πῶς εἶναι δυνατὸν εἴτε παῖς εἴτε θεράπων νὰ φοβῆται τὰ ψεύδη, ἐὰν οἱ αὐτὸν διδάξαντες γονεῖς ἢ δεσπόται ἀδιστάκτως ψευδολογῶσιν ἢ ὁπωσδήποτε παραμορφόνωσι τὴν ἀλήθειαν πρὸς ἐπιτυχίαν τῶν σκοπῶν των;

Ὅσα σεμνὰ, ὅσα δίκαια. Τοῦτο πρέπει πάντοτε νὰ ἔχητε κατὰ νοῦν, ὥστε νὰ σᾶς προφυλάττῃ ἀπὸ τὴν αἰσχρὰν ἀτιμίαν καὶ ἀδικίαν, τὴν κοινοτάτην σήμερον,—ἀπὸ τὴν συνήθειαν τοῦ ἀναδέχεσθαι βάρη, ἀνώτερα τῆς δυνάμεώς σας,—τοῦ ὑπόσχεσθαι ὅσα δὲν δύνασθε νὰ ἐκπληρώσητε,—τοῦ κάμνειν ἐπιδείξεις, τὰς ὁποίας δὲν ἐγγυᾶται ἡ ἀληθινή σας κατάστασις,—καὶ τοῦ ἐμβαίνειν εἰς δαπάνας, τὰς ὁποίας ἐπὶ τέλους ἄλλοι ἀνάγκη πᾶσα νὰ ὑποφέρωσιν. Εἶσθε δίκαιοι καὶ τίμιοι πρὸς ὑμᾶς αὐτούς· αἱ ἀπολαύσεις τῆς μιᾶς ἡμέρας μὴ σᾶς ἀποστερῶσι τῶν ἀναπαύσεων τῆς ἄλλης. Προνοεῖτε καὶ προβλέπετε τὸ μέλλον, καὶ ἂς ἦναι πάντοτε καὶ καθ' ὅλα ἀνάλογον τὸ ἔξοδόν σας· ὄχι ἀσωτεύοντες εἰς τὰ φορέματα, καὶ στερούμενοι τῶν ἀναγκαίων τροφῶν· ὄχι κατοικοῦντες εἰς πολυδάπανον οἶκον, καὶ μὴ ἐξαρκούμενοι εἰς ἐκπαίδευσιν τῶν τέκνων σας. Εἶσθε δίκαιοι καὶ τίμιοι πρὸς τοὺς δανειστάς σας, καὶ ποτὲ μὴ νομίζετε ὅτι ἔχετε τὸ ἐλεύθερον νὰ δαπανᾶτε τὸ ἰδικόν των. Ἐμπορεῖ νὰ γένῃ κλοπὴ ἀναιδεστέρα τῆς τῶν ἀσυνειδήτων ἐκείνων ἐμπόρων, οἵτινες πολυτελῶς ζῶντες ἐπὶ καιρὸν ἀπὸ ξένα κεφάλαια, οἴκους ἀνεγείροντες, καὶ ἄργυρον καὶ χρυσὸν καὶ λίθους πολυτελεῖς προμηθευόμενοι, χρεωκοποῦσιν ἐπὶ τέλους, πολλάκις καὶ χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τὸν ὀβολὸν κατατρώγοντες; Εἶσθε δίκαιοι καὶ τίμιοι πρὸς τοὺς ὁπωσδήποτε ἐνασχολουμένους εἰς ὑπηρεσίαν σας· δίδετε εἰς αὐτοὺς τὸ δίκαιον, καὶ πληρόνετε αὐτὸ ἐν καιρῷ· « Οὐ μὴ κοιμηθήσεται,» εἶπεν ὁ Μωϋσῆς πρὸς τοὺς Ἰσραηλίτας, « ὁ μισθὸς τοῦ μισθωτοῦ σου παρὰ σοὶ ἕως πρωΐ.» Εἶσθε δίκαιοι καὶ τίμιοι πρὸς τὴν μέλλουσαν οἰκογένειάν σας, καὶ μὴ δαπανᾶτε εἰς ἐξωτερικὴν ἐπίδειξιν τὰ χρήματα, ὅσα πρέπει ν' ἀφιερωθῶσιν εἰς τὰς πολυειδεῖς χρείας τῶν υἱῶν καὶ θυγατέρων σας. Εἶσθε δίκαιοι καὶ τίμιοι πρὸς τὰ τῆς φιλανθρωπίας καὶ τῆς θρησκείας, ὄχι εἰς τὴν ὑμετέραν μόνον εὐζωΐαν περιοριζόμενοι, ἀλλὰ προσπαθοῦντες μετὰ ἴσου ζήλου νὰ ἐκπληρόνητε καὶ τὸ πρὸς τὸν πλησίον χρέος σας, γενναίως συνεισφέροντες εἰς διατήρησιν νοσοκομείων, σχολείων, καὶ ἄλλων κοινωφελῶν καταστημάτων, καὶ πράττοντες διὰ τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα τῶν ὁμοίων σας ὅ,τι ἠθέλετε κρίνει δίκαιον νὰ πράξωσιν ἐκεῖνοι διὰ ὑμᾶς, εἰς ὁμοίας περιστάσεις εὑρισκομένους.

Ὅσα ἁγνά. Ἐὰν φυλάττητε ἀκριβῶς τὸ μέρος τοῦτο τοῦ κανόνος, ὄχι μόνον αἱ πράξεις σας θέλουν εἶσθαι καθαρώτατα, ἀλλὰ καὶ τὰ χείλη σας οὐδέποτε θέλουσι μιάνει μωροὶ, ἀργοὶ, ἢ ἄσεμνοι λόγοι, καὶ τὴν εὐκοσμίαν τοῦ νοός σας οὐδέποτε θέλουσι ταράξειν εἰκόνες ἀπαίσιαι. Μακρὰν τοῦ οἴκου σας θέλουν εἶσθαι ἐξωρισμένα τὰ ἀναιδῆ ἄσματα, αἱ δημώδεις βωμολοχίαι, τὰ ῥυπαρὰ καὶ διαφθορᾶς πρόξενα ἐρωτικὰ συγγράμματα. Ὁ κανὼν οὗτος θέλει προφυλάξειν ὑμᾶς καὶ τοὺς περὶ ὑμᾶς ἀπὸ τὰ δελεάσματα τοῦ θεάτρου καὶ τῶν ἄλλων τῆς ἀσωτίας σκηνῶν, δημοσίων τε καὶ ἰδιαιτέρων, ἐξ ὧν ἀφανίζεται ἡ καθαρότης τῆς καρδίας, ἡ ἀπαιτουμένη πρὸς ἀπόλαυσιν τῆς οὐρανίου μακαριότητος.

Ὅσα προσφιλῆ, ὅσα εὔφημα. Ἐρασμίαν, γενναίαν, ἀφιλοκερδῆ, τρυφερὰν εὐμένειαν καρδίας καὶ διαγωγῆς πρὸς ἅπαντας ἐντέλλεται διὰ τῶν λόγων τούτων ὁ Ἀπόστολος· καὶ μακάριοι τῳόντι θέλετε εἶσθαι, ἀγαπητοί μου, ἐὰν καταγίνησθε εἰς ὅσα προσφιλῆ, ὅσα εὔφημα! Διότι θέλετε ἀποβάλει πᾶν ὅ,τι τραχὺ, πικρὸν, χαμερπὲς, μισητὸν ἢ δυσάρεστον· εἰς τὸν χαρακτῆρά σας θέλει φαίνεσθαι ζῶσα ἡ ἠθικὴ τοῦ Χριστιανισμοῦ· θέλετε ἀξιωθῆ τοῦ δικαίως πολυποθήτου εἰς πάντα Χριστιανὸν καλοῦ ὀνόματος, τῆς εὐφημίας, καὶ παρὰ τῶν ὁμοθρήσκων σας καὶ παρὰ τοῦ κόσμου ἐν γένει. Ζητεῖτε, ἀκριβά μου τέκνα, τὴν τιμὴν τοῦ νὰ ἐγκρίνωσι τὰς πράξεις σας οἱ συνετοὶ καὶ οἱ καλοκἀγαθοι, τοῦ νὰ βιάζητε καὶ τοὺς ἑτεροθρήσκους καὶ τοὺς μισοῦντας τὴν πίστιν νὰ ὁμολογῶσι τὸν θεάρεστον καὶ Χριστιανικὸν βίον σας, καὶ πρὸ πάντων ἐπιμελεῖσθε ὥστε οἱ ἔπαινοι τῶν ὅσοι σᾶς βλέπουν ἀπὸ μακρὰν νὰ ἐπικυρῶνται πληρέστερον διὰ τῆς μαρτυρίας τῶν ὅσοι ἐκ τοῦ πλησίον σᾶς γνωρίζουσι.

Εἴτις ἀρετὴ, καὶ εἴτις ἔπαινος. Πᾶσαν εὔκαιρον στιγμὴν ἀφιερόνετε εἰς τὴν ἐπινόησιν καὶ ἐκτέλεσιν ἐναρέτου τινὸς, φιλανθρωπικῆς, καὶ ἐπαινετῆς πράξεως· ἑκάστη δὲ ἂς ἔχῃ τὴν προσήκουσαν ἀναλογίαν της, ὥστε τὸ ἐν καθῆκον νὰ μὴ προσκρούῃ πρὸς τὸ ἄλλο, ἀλλὰ νὰ παριστάνῃ ὁ χαρακτήρ σας σύμφωνον καὶ ἑλκυστικόν τι ὅλον.

Νὰ τολμήσω ἄραγε νὰ προσθέσω καὶ τὰ ἑφεξῆς τοῦ Ἀποστόλου; « Ἃ καὶ ἐμάθετε, καὶ παρελάβετε, καὶ ἠκούσατε, καὶ εἴδετε ἐν ἐμοὶ, ταῦτα πράσσετε.» Ἐλπίζω ὅτι δύναμαι ἐν εἰλικρινείᾳ καὶ πεποιθήσει νὰ συστήσω πρὸς ὑμᾶς τὸν τρόπον, καθ' ὃν ἔζησα καὶ ἐπροσπάθησα νὰ ὑπακούω εἰς τὰς ἐντολὰς τοῦ Εὐαγγελίου, ἀλλὰ χρεωστῶ νὰ σᾶς εὐχηθῶ καὶ νὰ σᾶς προστάξω νὰ ὑπερβῆτε τὸ ἀτελές μου παράδειγμα, καὶ νὰ κατεπείγησθε εἰς τελειότητα. Ἐνῷ δ' ἀδιαλείπτως ἐπιμελεῖσθε νὰ συμμορφόνησθε εἰς τὰς πράξεις, τοὺς λόγους καὶ τὰ διανοήματά σας μὲ τὸν κανόνα τοῦ Ἀποστόλου, θέλετε πληροφορεῖσθαι καθ' ἑκάστην ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον περὶ τῆς ἀνάγκης τοῦ ἐλέους καὶ τῆς χάριτος τοῦ Χριστοῦ· ὅσον καὶ ἂν ἀγωνίζησθε ὑπὲρ τῆς ἀρετῆς, πολλὰς ἐλλείψεις θέλετε ἀκόμη ἔχει, δι' ἃς νὰ ζητῆτε τὴν ἄφεσιν τοῦ Σωτῆρος· καὶ πολλὰς ἀδυναμίας, πρὸς ἐξάλειψιν τῶν ὁποίων ἡ ἐνίσχυσις αὐτοῦ θέλει ἀπαιτεῖσθαι· διὰ τοῦτο καὶ ἀνάγκη μεγίστη νὰ συγκοινωνῆτε διὰ τῆς προσευχῆς μὲ τὸν ἐν οὐρανοῖς Πατέρα σας, καὶ « ὁ Θεὸς τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν.»

Ἡ συμβουλὴ τοῦ πατρὸς δὲν ἀπέβη ματαία· τὸ νέον ἀνδρόγυνον ἐδέχθησαν εἰλικρινῶς τὸν δοθέντα εἰς αὐτοὺς κανόνα· κατ' αὐτὸν ἐβάδιζον τὴν ἡμέραν, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ ἐξέταζον τὸ ἑσπέρας τὴν διαγωγήν των· διεκρίνετο δ' ἐντίμως ἡ κατοικία των ὡς σκηνὴ δικαίων, ὅπου ἠκούετο ἡ φωνὴ τῆς χαρᾶς καὶ τῆς σωτηρίας.

ΔΕΝ ὑπάρχει εἰς τὸν κόσμον οὔτε ἀναγκαία εἱμαρμένη, οὔτε τυφλὴ τύχη, οὐδὲ τίποτε συμβαίνει ἐξ αὐτομάτου, ἤγουν χωρὶς τῆς θελήσεως τοῦ Θεοῦ· ἀφθονία καὶ ἔνδεια, πλοῦτος καὶ πενία, εὐτυχία καὶ δυστυχία, ὅλα προέρχονται ἀπὸ τὴν πατρικὴν βουλὴν καὶ σοφὴν θέλησιν τοῦ Θεοῦ. Ἀνίσως ὅμως εὑρίσκωνται εἰς τὸν κόσμον καί τινες πρὸς ἡμᾶς φαινόμεναι ἀταξίαι, τοῦτο συμβαίνει διότι δὲν δυνάμεθα νὰ καταλάβωμεν τὸν ὅλον σύνδεσμον καὶ τὴν συνάφειαν τῶν πραγμάτων, τὴν ὁποίαν ἂν ἦτο δυνατὸν νὰ καταλάβωμεν, ἠθέλομεν θαυμάζειν, ἐκπληττόμενοι τὸ ἀνεξιχνίαστον βάθος τῆς θείας σοφίας εἰς ὅλα τὰ πράγματα.

Η ΨΥΧΗ ΗΜΩΝ ΕΙΝΑΙ ΑΘΑΝΑΤΟΣ.

ΌΤΑΝ ἐξετάσωμεν προσεκτικῶς ἑαυτοὺς, αἰσθανόμεθα, ὅτι εὑρίσκεται εἰς ἡμᾶς ἓν ὂν διάφορον ἀπὸ τὸ σῶμα, τὸ ὁποῖον ἔχει δύναμιν νὰ γνωρίζῃ αὐτὸ ἑαυτὸ, καὶ ἄλλα πράγματα παρ' ἑαυτό. Τὸ τοιοῦτον ὂν ὀνομάζομεν ψυχὴν, ἥτις ἀναμφιβόλως εἶναι ἀθάνατος καὶ ἀσώματος· ἐπειδὴ τὸ σῶμα, ὅπως καὶ ἂν διαταχθῇ ἡ συνάφεια τῶν μερῶν του, δὲν δύναται νὰ λάβῃ νοῦν καὶ θέλησιν, ὁποίαν ἡμεῖς αἰσθανόμεθα εἰς τὴν ἡμετέραν ψυχήν. Ἡ ἁγία Γραφὴ λέγει,« Καὶ ἔπλασεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον, χοῦν λαβὼν ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ἐνεφύσησεν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ πνοὴν ζωῆς· καὶ ἐγένετο ὁ ἄνθρωπος εἰς ψυχὴν ζῶσαν.» Τοῦτο τῆς ζωοποιοῦ πνοῆς τὸ φύσημα δὲν πρέπει νὰ νοῆται ὑλικῶς, οὔτε νὰ νομίζωμεν, ὅτι ἡ ἡμετέρα ψυχὴ συνίσταται ἀπὸ ἀέρα ἢ ἀτμὸν, ἀλλὰ πρέπει νὰ πιστεύωμεν, ὅτι ἐκτίσθη κατ' εἰκόνα Θεοῦ,

καὶ ὅτι εἶναι πλησιεστέρα εἰς τὸν Θεὸν παρὰ τὰ λοιπὰ κτίσματα. Ἐξ ἐναντίας ὅμως δὲν πρέπει νὰ συμπεράνωμεν ἐκ τούτου, ὅτι εἶναι μέρος τῆς θείας οὐσίας·* ἐπειδὴ ἡ οὐσία τοῦ Θεοῦ εἶναι ἀμέριστος, καὶ ἂν ὑποθέσωμεν, ὅτι ὁ Θεὸς ἔχει μέρη, ἔπρεπε νὰ ἦναι καὶ αὐτὰ ἄκτιστα, ὡς καὶ αὐτός.—Μητρ. Πλάτων.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΙΑΤΗΡΗΣΕΩΣ ΤΩΝ ΟΔΟΝΤΩΝ.

ΚΟΠΑΝΙΣΟΝ ἄνθρακα, ἕως νὰ γένῃ λεπτὴ κόνις· ταύτην πύρωσον εἰς σιδηροῦν σκεῦος, ἕως νὰ κοκκινίσῃ, καὶ εἰς τὴν κατάστασιν ταύτην χύσον ἐπ' αὐτῆς καθαρὸν ὕδωρ. Τοῦτο βάλε ἀμέσως εἰς φιάλην, καὶ φράξον αὐτὴν στεγανά. Μεταχειριζόμενος τὸ ὕδωρ, τίναξε αὐτὸ, λάμβανε μικρὰν ποσότητα εἰς τὸ στόμα, καὶ τρίβε τοὺς ὀδόντας. Πᾶν ὅ,τι καθιστᾷ δυσάρεστον τὴν πνοὴν, ἢ βλάπτει καὶ φθείρει τοὺς ὀδόντας, ἀφαιρεῖται τοιουτοτρόπως. Ἡ ἂν προτιμᾷ τις τὴν ξηρὰν κόνιν, ὁ ἄνθραξ ἐμπορεῖ νὰ τεθῇ εἰς τὴν φιάλην, καὶ νὰ ἐξασφαλισθῇ ἀπὸ τὸν ἀέρα διὰ σφιγκτοῦ φελλοῦ.

Η ΦΙΛΕΥΤΑΞΙΑ ΤΟΥ ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΥ ΦΙΛΙΠΠΟΥ.

ΕΚ τῶν πολυειδῶν ἀρετῶν τοῦ βασιλέως τῶν Γάλλων, οὐδεμία ἴσως εἶναι μᾶλλον ἀξιοσημείωτος τῆς φιλευταξίας του. Ὁ νοῦς του εἶναι κυρίως τακτικός. Ὅλαι αἱ χρηματικαὶ διατάξεις του, πᾶσα διανομὴ τῆς περιουσίας του, πᾶσα δαπάνη του, πᾶσα ἡ διοίκησις τῶν ὑποστατικῶν του, πᾶσα ἡ ὑπὲρ τῶν τέκνων του πρόνοια, ὅλαι αἱ περὶ τῶν συνοικεσίων αὐτῶν διαπραγματεύσεις του, ὅλα τὰ στρατιωτικά του σχέδια, ὅλα τὰ διπλωματικά του μέτρα, ὅλαι αἱ βουλευτικαὶ πράξεις του, ἅπασα ἡ διαγωγὴ αὐτοῦ ὡς πολίτου, ὡς ὑπηκόου, ὡς υἱοῦ, ὡς ἀδελφοῦ, ὡς ἡγεμόνος, ὡς ἐξορίστου,—ὅλα χαρακτηριστικὸν ἔχουσι τὴν φιλευταξίαν. Οὕτω ἐν Ἀμερικῇ, ὁπότε εἶχε μικρότατον εἰσόδημα πρὸς διατήρησιν ἑαυτοῦ καὶ τῶν ἀδελφῶν του, ἐκράτει λεπτομερῆ λογαριασμὸν τῆς δαπάνης ἑκάστου διστήλου, καὶ τὸν λογαριασμὸν αὐτὸν ἔχει ἀκόμη εἰς τὰς χεῖράς του. Ὁ ἔρως οὗτος τῆς τάξεως κατέστησεν αὐτὸν ἱκανὸν νὰ θεμελιώσῃ ἐκ τῆς ἀνακτορίου ἐπιχορηγήσεως τὰς ἐνδόξους στοὰς τῆς Οὐερσαλίας, αἵτινες εἶναι τῳόντι ἐξαίσια μνημεῖα τῆς φιλοκαλίας, τῆς τῶν ὡραίων τεχνῶν ἀγάπης του, τῆς ὀρθῆς αὐτοῦ κρίσεως περὶ παντὸς ὅ,τι ἐθνικὸν καὶ μεγαλοπρεπὲς, καὶ αἵτινες θέλουν ἐξακολουθεῖν εἰς γενεὰς γενεῶν νὰ λαμπρύνωσι τὸ μέγα του ὄνομα, καὶ δικαίως νὰ εὐκλείζωσι τὸν αἰῶνα καθ' ὃν ἤκμασε. Ὁ Λουδοβίκος Φίλιππος κατηγορήθη ὡς φειδωλὸς, ὡς εὐτελὴς, ὡς φιλάργυρος· ὡς φυλάττων τὰ χρήματα, ὄχι διὰ νὰ μεταχειρίζηται αὐτὰ εἰς μεγάλους καὶ συνετοὺς σκοποὺς, ἀλλὰ διὰ μόνην τὴν ποταπὴν ἡδονὴν τοῦ θησαυρίζειν. Ἡ κατηγορία εἶναι ἄδικος. Οὐδεὶς ἡγεμὼν συνεισέφερε μᾶλλον τοῦ βασιλέως τῶν Γάλλων ἐκ τῆς μερικῆς ἰδιοκτησίας του εἰς καλλωπισμὸν τῶν ἀνακτόρων, βελτίωσιν τῶν ζωοτροφείων καὶ κήπων, πλουτισμὸν τῶν ἀτοῶν καὶ μουσείων, ἐνθάρρυνσιν τῶν τεχνῶν, χειροτεχνημάτων, ἐπιστημῶν, καὶ γεωργίας τοῦ λαοῦ του. Ἀλλ' εἶναι οἰκονομικὸς, φρόνιμος, καὶ δίκαιος, ὡς καὶ ἐλευθέριος, γενναῖος, καὶ εὐγενής· καὶ ἡ τῶν ἀρετῶν τούτων ἕνωσις συνιστᾷ τὸ μέγα χαρακτηριστικὸν αὐτοῦ, τὴν φιλευταξίαν.

* Καθὼς ἐδόξαζον οἱ Μανιχαῖοι, καὶ πρὸ τούτων οἱ Ἕλληνες, οἱ ὁποῖοι ὠνόμαζον τὸν νοῦν, θείας ἀπομοίρας μέτοχον, τοῦ τὸν κόσμον διοικοῦντος ἀπόῤῥοιαν, τοῦ Διὸς ἀπόσπασμα, καὶ τὰ τοιαῦτα.

ΠΡΟΓΝΩΣΙΣ ΤΗΣ ΦΡΕΝΟΒΛΑΒΕΙΑΣ.

ΟΣΑΚΙΣ ὑπάρχει ἰσχυρὰ κληρονομικὴ προδιάθεσις εἰς τὴν παραφροσύνην, ὁ πάσχων κινδυνεύει πολὺ μᾶλλον νὰ διαμείνῃ ἀνίατος. Ἐὰν ἡ παραφροσύνη ἀναπτυχθῇ αἰφνιδίως, καὶ φανερωθῇ διὰ σφοδροῦ καὶ ὁρμητικοῦ μανιώδους ἐρεθισμοῦ, ἡ ἐλπὶς τῆς ἀναῤῥώσεως εἶναι πολὺ μεγαλητέρα, παρ' ἐὰν ἡ φρενοβλάβεια βαδίζῃ βραδέως καὶ ἐπιβούλως. Εἰς τὴν δευτέραν περίπτωσιν εὐλόγως δυνάμεθα νὰ φοβηθῶμεν τὴν ὕπαρξιν καιρίας ὀργανικῆς ἀσθενείας τοῦ ἐγκεφάλου, βαθμηδὸν ἀναπτυσσομένης. Παραφροσύνη, μετὰ μεγάλης ἀθυμίας καὶ μελαγχολίας συνωδευμένη, ἢ συμπεριπεπλεγμένη μετ' ἐπιλήψεως ἢ ἀποπληξίας, ἢ κατὰ τὸ γῆρας συμβαίνουσα, ἢ ἐκ βλάβης τοῦ ἐγκεφάλου προελθοῦσα, εἶναι ὑπερβολῇ δυσίατος. Ὅταν ὁ νοῦς τοῦ πάσχοντος πλανᾶται παραπολὺ, ἔχομεν πολλὴν αἰτίαν νὰ φοβώμεθα. Διὰ νὰ κρίνωμεν περὶ τῆς διαρκείας ἢ ἰασιμότητος τῆς παραφροσύνης, πρέπει νὰ ἐξακριβώσωμεν ἂν ὁ πάσχων ἐφανέρωσέ ποτε ἀρχήτερα συμπτώματα αὐτῆς· ἂν οὕτω, ἀπαιτεῖται προσοχὴ εἰς τὴν ἔκφρασιν τῆς κρίσεως ἡμῶν. Αἱ πρῶται προσβολαὶ γενικῶς θεραπεύονται ταχύτερον, μάλιστα ἐὰν καταρχὰς τῆς νόσου προσδράμῃ τις εἰς ἔμπειρον ἰατρὸν, καὶ ἂν ὁ πάσχων δὲν ἦναι προβεβηκώς. Μετὰ τὸ τεσσαρακοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας ἡ ἴασις εἶναι σπανιωτάτη.

ΟΔΟΙΠΟΡΙΑ ΕΚ ΛΟΝΔΙΝΟΥ ΕΙΣ ΔΟΥΒΛΙΝΟΝ ΔΙΑ ΤΟΥ ΑΤΜΟΥ.

ΜΑΤΑΙΑ ἤθελεν εἶσθαι ἡ ἀπόπειρα τοῦ νὰ σὲ περιγράψω τὴν εὐμεγέθη καὶ γόνιμον χώραν, ἥτις διατέμνεται ὑπὸ τῶν γραμμῶν τοῦ ἐκ Λονδίνου εἰς Λισέρπαλον σιδηροδρόμου. Τόσον ταχεῖα ἦτον ἡ πορεία μου, ὥστε μ' ἐτύφλωσε μᾶλλον ἢ μ' ἐγοήτευσεν ἡ ἄπειρος ποικιλία τῶν θεωριῶν, αἵτινες κατὰ πᾶσαν στιγμὴν ἐφαίνοντο καὶ ἠφανίζοντο. Ὁ νοῦς μου δύναται μόνον νὰ ἀνακαλέσῃ τὴν φαντασμήγυριν ταύτην ὡς τὰ βλεπόμενα εἰς τοὺς ὀνείρους ἡμῶν θεάματα, ἅτινα δὲν μᾶς ἀφίνουν, ὅταν ἐξυπνίσωμεν, εἰμὴ συγχεχυμένας καὶ ἐφημέρους εἰκόνας ἐπὶ τοῦ πνεύματος. Ἀνεχώρησα ἐκ τοῦ Λονδίνου εἰς τὰς 10½ τὸ πρωΐ, καὶ ἔφθασα εἰς Λισέρπαλον εἰς τὰς ἓξ ἥμισυ, ὁδοιπορήσας 220 μίλια εἰς ὀκτὼ ὥρας, μολονότι ἐστάθημεν ἡμίσειαν ὥραν ἐν Βιρμιγγαμίᾳ, καὶ 10 λεπτὰ εἰς πέντε ἢ ἓξ σταθμούς. Τὸ μεγαλοπρεπὲς ἀτμόπλουν, ἡ Βασιλόπαις, περιέμενεν ἕτοιμον εἰς τὸν λιμένα, ἀποβάλλον ἤδη τὸν ἀτμόν του, καὶ ἀναπέμπον κύματα καπνοῦ. Εἰς ὀλίγα λεπτὰ, οἱ φάκελλοι τῶν ἐπιστολῶν, τὰ κιβώτια, καὶ οἱ ἐπιβάται ἦσαν ἤδη ἐπ' αὐτοῦ· ἡ Βασιλόπαις ἤρχισε νὰ κινῆται, διέγραψε μεγαλοπρεπές τι ἡμικύκλιον, καὶ διευθύνθη ταχέως πρὸς δυσμάς. Δὲν ἤμεθα πλέον ἐν Λισερπάλῳ, ἢ ἐν Ἀγγλίᾳ. Ἡ θάλασσα ἦτο γαληνία καὶ ἀῤῥυτίδωτος, καὶ ἡ νὺξ παρῆλθεν ἀτάραχος. Ἐκοιμήθην εἰς κομψὴν κοίτην, ὡς ἂν ἤμην ἐν Παρισίοις· ὅτε δ' ἀνέβην τὸ πρωΐ ἐπὶ τοῦ καταστρώματος περὶ τὰς ἓξ, εἰσηρχόμεθα ἤδη εἰς τὸν λιμένα τῆς Ἀνακτοπόλεως (Kingstown) ὅπου συχνάζουσι τανῦν πολεμικὰ πλοῖα καὶ ἀτμόπλοια. Σιδηρόδρομος ἑνόνει τὴν Ἀνακτόπολιν μὲ τὸ Δουβλῖνον, καὶ εἰς ὀλιγώτερον παρ' ἓν τεταρτημόριον τῆς ὥρας μετεβιβάσθην εἰς μίαν τῶν ὡραιοτέρων συνοικιῶν τῆς Ἰρλανδικῆς μητροπόλεως. Τοιαῦτα εἶναι τὰ τεράστια τοῦ ἀτμοῦ.

(Ἐξ Ἐπιστολῆς Γάλλου Περιηγητοῦ.)

ΤΟΝ Ἰούνιον, 1839, ἑξακόσια ἄτομα εἰς τὴν Ἑλβετίαν ἔφαγον ἀπὸ ἑψητὰ κρέατα, παλαιότατα καὶ ἤδη ἐν μέρει διαλελυμένα· ἠσθένησαν δὲ 444 ἐξ αὐτῶν, καὶ ἀπέθανον ἐννέα. Ἡ νόσος των ἐφαίνετο τυφοειδὴς πυρετός.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΕΒΔΟΜΟΥ ΤΟΜΟΥ.